

ПРАВИЛНИК
о провођењу избора у Босни и Херцеговини

Сарајево, мај 2024. године

На основу члана 2.9 став (1) тачке 2. и 7, а у вези с чланом 1.5, 5.3 став (1), 5.4, 5.6 став (2), 5.7 став (1) 5.10, 5.21, 5.22 став (1), 5.26 став (1), 5.27 став (1), 5.29 и 5.32 став (2) и Поглавља 14. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 20. сједници, одржаној 03.05.2024. године, донијела

ПРАВИЛНИК о провођењу избора у Босни и Херцеговини

ДИО ПРВИ – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1. (Предмет)

Правилником о провођењу избора у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Правилник) утврђује се:

- a) дужност предсједника бирачког одбора и улога члана бирачког одбора, присуство на бирачком мјесту, улога посматрача на бирачком мјесту, контрола, паковање, достава и предаја изборног материјала од Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Централна изборна комисија БиХ) према општинској изборној комисији, градској изборној комисији и Изборној комисији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: изборна комисија), контрола, достава и предаја изборног материјала од изборне комисије на бирачка мјеста, начин примопредаје изборног материјала између изборне комисије и Централне изборне комисије БиХ након дана одржавања избора;
- b) радње на бирачком мјесту уочи избора и прије отварања бирачког мјеста, начин гласања и утврђивања изборних резултата на бирачким мјестима, начин бројања гласачких листића и гласова и начин паковања изборног материјала на редовним бирачким мјестима, бирачким мјестима за гласање непотврђеним ковертираним гласачким листићима, бирачким мјестима за гласање у одсуству, бирачким мјестима у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ДКП БиХ), гласача који гласа путем мобилног тима и путем поште, обрасци на бирачким мјестима и начин гласања бирача који гласа изван Босне и Херцеговине
- c) начин и рокови за објаву прелиминарних, незваничних и некомплетних резултата избора (у даљњем тексту: непотпуни прелиминарни изборни резултати), након утврђивања резултата гласања на бирачком мјесту, начин и рокови бројања гласачких листића од стране изборне комисије у циљу обједињавања утврђених изборних резултата, обрада и контрола утврђених изборних резултата од стране изборне комисије и Централне изборне комисије БиХ, начин и рокови за објаву изборних резултата и стављање на увид јавности табеларног приказа изборних резултата, начин и рокови за потврђивање изборних резултата и објава расподијељених мандата по политичким субјектима и кандидатима унутар тих политичких субјеката и
- d) начин провођења пријевремених, поновних и одгођених избора

Члан 2. (Појмови)

Поједини изрази кориштени у овом Правилнику значе:

1. „**Бар код**“ ,у смислу овог Правилника, је начин означавања изборног материјала низом црних и бијелих линија које је могуће посебним уређајима оптички препознавати.
2. "Бирач" је држављанин Босне и Херцеговине који је уписан у Централни бирачки списак;
3. “**Бирачко мјесто у ДКП-у БиХ**” је бирачко мјесто где своје бирачко право може остварити бирач који је уписан у извод из Централног бирачког списка за гласање изван Босне и Херцеговине за гласање у ДКП-БиХ;
4. “**Бирачко мјесто за гласање у одсуству**” је бирачко мјесто на којем бирачко право остварује расељено лице код којег се основна изборна јединица за коју гласа разликује од основне изборне јединице тренутног боравишта;
5. “**Бирачко мјесто за гласање непотврђеним гласачким листићима**” је бирачко мјесто на којем бирачко право може остварити бирач који је уписан у извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ, а на дан одржавања избора затекне се у земљи, као и редовни бирач који се не налази на закљученом изводу из Централног бирачког списка, а посједује важећи идентификациони документ из члана 5.12 Изборног закона БиХ и потврду о мјесту пребивалишта, односно доказ о ентитетском држављанству за гласање у Брчко дистрикту БиХ;
6. “**Бирачки пакет**“ је материјал за гласање који Централна изборна комисија БиХ, препорученом поштом, доставља бирачу који је уписан у Извод из Централног бирачког списка за гласање путем поште;
7. "Гласач" је држављанин Босне и Херцеговине који је уписан у Централни бирачки списак и који је остварио активно бирачко право;
8. "Изборна јединица" подразумијева:
 - a) основну изборну јединицу која подразумијева општину, град Бања Луку, Брчко дистрикт БиХ, градску изборну јединицу Града Мостара и изборне јединице градског подручја Града Мостара у којој се бира и конституише укупан број представника за одређени ниво власти и које унутар себе немају вишечлане изборне јединице,
 - b) кантоналну изборну јединицу у којој се бира и конституише укупан број представника за одређени ниво власти и које унутар себе немају вишечлане изборне јединице
 - c) ентитетску изборну јединицу у којој се бира и конституише ентитетски ниво власти, које унутар себе имају вишечлане изборне јединице и
 - d) ентитетску изборну јединицу у којој се бира државни ниво власти;
9. "Избјегло лице" подразумијева држављанина Босне и Херцеговине који има бирачко право и борави у иностранству у статусу избјеглог лица из БиХ;
10. “**Изборни материјал**“ је материјал који се користи на бирачком мјесту и дијели се на осјетљиви и неосјетљиви изборни материјал;
11. “**Инструкцијско писмо**“ је упутство бирачу који гласа путем поште о начину пријема и слања повратне коверте;

- 12. „ЈИИС БиХ апликација“** подразумијева рачунарски софтвер за унос и обраду изборних резултата по бирачким мјестима, изборним јединицама и укупних изборних резултата политичких субјеката;
- 13. „Комбинација“** је сет свих гласачких листића, за све нивое власти за које се проводе избори, које бирач на бирачком мјесту преузме од члана бирачког одбора који издаје гласачке листиће;
- 14. „Кутија“** је амбалажа која садржи одређени број вакуум паковања са гласачким листићима за одређену изборну јединицу;
- 15. „Коверта за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима“** је коверта у коју се пакују гласачки листићи за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима са заштитном ковертом;
- 16. „Комплет“** је заштитна коверта са гласачким листићима која се убацује у персонализирану коверту;
- 17. „Мобилни тим“** је бирачки одбор који омогућава гласање бирачу који је везан за домове и установе;
- 18. „Мале провидне вреће са натписом „Помоћне вреће/Помоћне вреће“** су вреће које бирачки одбор користи, као помоћно средство, приликом бројања гласачких листића, тако што у њих одлаже гласачке листиће за ниво власти који тренутно не броји.
- 19. „Непотврђени гласачки листић“** је гласачки листић идентичног дизајна и садржаја као обичан гласачки листић који се након гласања ставља у посебну коверту и који се не преbroјava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u Centru za brojaњe nakon provjere biračkog prava; -
- 20. „Пребивалиште“** је општина, град или дистрикт у којој се држављанин настанио са намјером да тамо стално живи;
- 21. „Пакет са гласачким листићима“** је пакет који садржи одговарајући број вакуум паковања са гласачким листићима;
- 22. „Палета“** је амбалажа која садржи одређени број кутија у којима су вакуум паковања за одређену изборну јединицу;
- 23. „Персонализована коверта“** је коверта на коју се уписује име/име оца/презиме и ЈМБ бирача који је гласао путем мобилног тима и посебног мобилног тима;
- 24. „Помоћна гласачка кутија“** је картонска гласачка кутија за гласање путем мобилног тима и у ДКП;
- 25. „ПЛД врећница“** је врећница у којој се пакује и затвара штамбиљ након затварања бирачког мјеста;
- 26. „Повратна коверта“** је коверта са одштампаном (повратном) адресом Централне изборне комисије БиХ у којој бирач који гласа путем поште доставља материјал за гласање Централној изборној комисији БиХ;
- 27. „Помоћ другог лица“** је право бирача који је слијеп, неписмен или физички неспособан да користи помоћ другог лица приликом гласања;
- 28. „Пропорционална заступљеност“** је појам који се у сврху овог Правилника користи на обрасцима приликом бројања гласова датих кандидатима унутар политичког субјекта – лични гласови у изборном систему пропорционалне заступљености;
- 29. "Расељено лице"** подразумијева држављанина Босне и Херцеговине којем је статус расељеног лица утврдио надлежни орган управе за питања расељених лица у складу са законом;
- 30. „Редовно бирачко мјесто“** је бирачко мјесто на којем бирачко право остварује бирач који гласа за основну изборну јединицу тренутног пребивалишта/боравишта.
- 31. „Сигурносни печат“** је пластични печат са којим се осигурува отвор заштитне вреће у циљу заштите изборног материјала.
- 32. „Систем већинског гласа“,** у сврху овог Правилника, је изборни систем према којем мандат добија кандидат који освоји највише гласова;

33. "Штамбиљ" је помоћно средство помоћу којег се на гласачком листићу ставља отисак са подацима које пропише Централна изборна комисија БиХ;
34. "У-фолија" је провидна пластична фолија у коју се пакује изборни материјал;
35. „Кутија за паковање врећа са гласачким листићима“ је картонска кутија у коју бирачки одбор пакује вреће са упакованим гласачким листићима;
36. "Вишечлана изборна јединица" подразумијева изборну јединицу у којој се бира више од једног а мање од укупног броја представника за одређени ниво власти;
37. "Водич за гласање путем поште" подразумијева писану инструкцију за бираче о начину гласања путем поште;
38. "Вакуум паковање" је паковање прописаног броја гласачких листића истог типа запакованих у провидну фолију из које је извучен зрак;
39. "Заштитна коверта" је коверта у коју бирач на бирачком мјесту за гласање непотврђеним гласачким листићима и бирач који гласа путем мобилног тима убацује своје гласачке листиће и која се након тога убацује у персонализовану коверту;

ДИО ДРУГИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПОГЛАВЉЕ I ДУЖНОСТИ ПРЕДСЈЕДНИКА И ЧЛНОВА БИРАЧКОГ ОДБОРА, ПРИСУСТВО НА БИРАЧКОМ МЈЕСТУ И ИЗБОРНИ ПОСМАТРАЧИ

Члан 3.

(Дужност предсједника бирачког одбора и улога члнова бирачког одбора у процесу гласања)

(1) Предсједник управља радом бирачког одбора и заједно с члановима бирачког одбора одговоран је за законитост рада на бирачком мјесту; одржава интегритет процеса гласања, односно бројања и одржава мир и ред на бирачком мјесту и његовој околини; попуњава све потребне обрасце; осигурува да на бирачком мјесту не буде оружја или опасних предмета; помаже бирачима којима треба додатно објашњење о процесу гласања; рјешава сва питања која се односе на идентификацију и право гласа бирача и евидентира у Записник о раду бирачког одбора ЗАРБО (у даљњем тексту: ЗАРБО) вријеме и околности свих изнимних догађаја на бирачком мјесту, на начин да на сваку примједбу уписану у ЗАРБО напише шта је предузео уколико је примједба основана и одређује дужности сваком члану бирачког одбора. Евентуални прекид рада у бројању гласачких листића предсједник или замјеник предсједника евидентира у ЗАРБО. Предсједник бирачког одбора за бирача чије име није уписано на бирачком списку на том бирачком мјесту је обавезан да изврши проверу са са надлежном изборном комисијом основне изборне јединице (у даљњем тексту: изборна комисија) на којем бирачком мјесту тај бирач гласа. Предсједник бирачког одбора употребом погодне апликације обавјештава надлежну комисију о евентуалним неправилностима на бирачком мјесту, те на исти начин доставља прелиминарне резултате избора за систем већинског гласа.

(2) Предсједник бирачког одбора, на бирачком мјесту на ком је до 18.45 сати на изборни дан гласало више од 350 бирача, обавезно позива свог замјеника и замјенике члнова бирачког одбора да након затварања дођу на бирачко мјесто и да присуствују у процесу бројања гласачких листића.

(3) Предсједник бирачког одбора, на бирачком мјесту које је требало бити отворено у 07:00 сати, а исто је у поступку отварања каснило од један до три сата или на којем је прекид у току гласања био од један до три сата, прије затварања бирачког мјеста обавезно позива свог замјеника и замјенике члнова бирачког одбора да након затварања дођу на бирачко мјесто и да присуствују у процесу бројања гласачких листића.

(4) Члан бирачког одбора задужен за контролу реда осигурува контролу кретања бирача на бирачком мјесту и осигурува да се на бирачком мјесту не наруши тајност гласања.

(5) Члан бирачког одбора задужен за идентификацију провјерава идентитет бирача; проналази бирачево име у изводу из Централног бирачког списка; упозорава бирача да се мора потписати идентично као на идентификационом документу и осигурува да се бирач потпише поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка у одговарајућем шаблону. Потпис у Изводу из Централног бирачког списка мора одговарати потпису у документу којим је извршена идентификација.

(6) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића на предњој страни гласачких листића, испод текста „Упутство за гласање“ у доњем лијевом углу обавезно ставља отисак штамбиља поред којег се потписује, објашњава бирачу како треба исправно испунити гласачке листиће уз напомену да обавезно погледа упутство о начину гласања на полеђини сваког гласачког листића, издаје гласачке листиће бирачу и упућује бирача према слободном простору на којем му се омогућава тајност гласања (у даљњем тексту: гласачка кабина). Ако бирач оштети гласачки листић, на начин да је гласачки листић неупотребљив, физички оштећен или погрешно попуњен, члан бирачког одбора бирачу издаје нови гласачки листић, а оштећени гласачки листић изузима, на истом испише ријеч „ОШТЕЋЕНИ“ и одлаже га у за то предвиђену коверту.

(7) На бирачком мјесту где се бирачу издаје коверта са гласачким листићима, уколико бирач у гласачкој кабини оштети један или више гласачких листића, изузима се коверта са оштећеним гласачким листићима, бирачу се издаје нова коверта са одговарајућом комбинацијом гласачких листића, а преко изузете коверте пише се ријеч „ОШТЕЋЕНИ“ и коверта се одлаже у за то предвиђену коверту.

(8) Изглед, садржај и начин поступања са штамбиљом утврђује се посебном одлуком Централне изборне комисије БиХ.

(9) Члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије упућује бирача да убаци све преузете гласачке листиће, један по један у гласачку кутију и напусти бирачко мјесто, осигурува да ниједан бирач не напусти бирачко мјесто док у гласачку кутију не убаци све гласачке листиће, те да бирач све преузете гласачке листиће убаци један по један у гласачку кутију, као и да се само гласачки листићи убацују у гласачку кутију.

(10) Ако се бирачки одбор састоји од предсједника и два члана, члан бирачког одбора задужен за контролу реда истовремено ће обављати и контролу гласачке кутије, док ће члан бирачког одбора задужен за идентификацију бирача истовремено обављати и издавање гласачких листића.

(11) Чланови бирачког одбора индивидуално одговарају за учињене неправилности у оквиру задужења које добију од предсједника бирачког одбора у складу са Изборним законом БиХ и подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ.

(12) Предсједник бирачког одбора одговоран је и за учињене неправилности члана бирачког одбора, уколико није евидентирао уочене неправилности и одмах извијестио надлежну изборну комисију.

(13) Предсједник и чланови бирачког одбора одговорни су за осигурање правилности и тајности гласања, правилно бројање, евидентирање гласачких листића и исправно паковање изборног материјала на бирачком мјесту.

(14) Предсједник и чланови бирачког одбора морају бити присутни током цијelog процеса гласања, укључујући и процес бројања гласачких листића сходно одредби члана 5.5 Изборног закона БиХ, осим у случају када је потребно обавити гласање на другом бирачком мјесту за које су уписани у извод из Централног бирачког списка или због здравствених и других оправданих разлога нису у могућности да наставе даље да обављају своје дужности.

(15) Предсједник бирачког одбора је обавезан обавијестити изборну комисију о потреби његовог одсуства или одсуства чланова бирачког одбора са бирачког мјеста, како би изборна комисија могла ангажовати њихове замјенике да дођу на бирачко мјесто и преузму њихове функције. Предсједник бирачког одбора је обавезан да све промјене особља на бирачком мјесту евидентира у дио 35 ЗАРБО “Запажања у току гласања“.

Члан 4. (Присуство на бирачком мјесту)

(1) На бирачком мјесту у току гласања и бројања гласачких листића могу бити присутни предсједник, чланови бирачког одбора и њихови замјеници, у случајевима прописаним овим Правилником, акредититовани посматрачи и изузетно припадници полиције уколико је позвана од предсједника бирачког одбора у вријеме када је бирачко мјесто затворено за гласање због нарушавања реда на бирачком мјесту.

(2) На бирачко мјесто у току гласања, по одобрењу предсједника бирачког одбора, на краји временски период могу ући и представници медија, али им је забрањено нарушавати тајност гласа, снимати бираче у гласачкој кабини и ометати изборни процес. На бирачком мјесту забрањено је давање изјава медијима.

(3) У сврху пружања савјетодавне помоћи бирачким одборима, као и преузимања зелених копија са изборним резултатима на бирачко мјесто могу ући предсједник, члан изборне комисије или овлаштено лице изборне комисије.

(4) У сврху обиласка бирачких мјеста на изборни дан на бирачко мјесто, у пратњи предсједника или члана изборне комисије, могу ући и предсједник и/или чланови Централне изборне комисије БиХ као и овлаштени службеници Секретаријата Централне изборне комисије БиХ.

Члан 5. (Акредитовани посматрачи)

(1) Бирачки одбор мора омогућити акредититованим посматрачима несметано посматрање цијelog процеса гласања и преbroјavaњa гласачkih лistića и upisa svih primjedbi u ZAPBO.

(2) Бирачки одбор је обавезан да омогући посматрачима јасан увид у све изборне активности. Предсједник бирачког одбора је обавезан одговорити на упит посматрача који је за вријеме посматрања утврдио неправилности у процесу који посматра, а уколико је посматрач незадовољан појашњењем, предсједник бирачког одбора му обавезно омогућава да упише примједбу у дио 36 ЗАРБО.

(3) Уколико посматрач утврди неправилност у раду члана бирачког одбора за идентификацију и утврђивању идентитета бирача који се потписао на извод из Централног бирачког списка, предсједник бирачког одбора ће омогућити посматрачу провјеру идентитета бирача и провјеру на изводу из Централног бирачког списка.

(4) Посматрач има право да посматра бројање гласачких листића са удаљености са које може јасно видjetи све активности бирачког одбора, а да не омета поступак бројања гласачких листића. Бирачки одбор ће бројати гласачке листиће на начин да посматрач који стоји у близини јасно види гласачке листиће.

ПОГЛАВЉЕ II ПРИМОПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 6. (Изборни материјал)

(1) Централна изборна комисија БиХ осигурује свим формираним бирачким мјестима, осим за бираче из члана 54. овог Правилника, изборни материјал који се састоји од:

a) осјетљивог изборног материјала:

- 1) гласачки листићи,
- 2) обрасци из члана 80. овог Правилника,
- 3) изводи из коначног Централног бирачког списка по бирачким мјестима (за бирача који гласа на редовном бирачком мјесту, бирача који има статус расељеног лица, бирача који има право гласати непотврђеним гласачким листићима и бирача који има право гласати путем посебног мобилног тима),
- 4) штамбиль из члана 2. став (1) тачка 33. овог Правилника.

b) неосјетљивог изборног материјала:

- 1) кандидатске листе,
- 2) дио потрошног бирачког материјала (постери, гласачке кабине, вреће за паковање изборног материјала, и др.) и
- 3) кутија за паковање врећа са гласачким листићима.

(2) Централна изборна комисија БиХ осигурује да свака врећа за паковање изборног материјала се означи „Бар кодом“ који је другачији за сваку посебну врећу. На основу „Бар кода“, Централна изборна комисија БиХ задужује изборну комисију врећама за паковање изборног материјала које се налазе у кутијама са неосјетљивим изборним материјалом.

(3) Централна изборна комисија БиХ, за Локалне изборе 2024. године, свим изборним комисијама са неосјетљивим изборним материјалом доставља и мале провидне вреће, са натписом „Помоћне вреће/Помоћне вреће“. Централна изборна комисија БиХ доставља изборној комисији довољан број врећа за свако редовно бирачко мјесто.

(4) Изборна комисија, са осталим изборним материјалом за редовне изборе, издаје бирачком одбору:

- а) за провођење локалних избора 1 (једну) врећу из става (3) овог члана,
- б) за провођење општих избора 3 (три) вреће из става (3) овог члана и
- ц) изборна комисија Брчко дистрикта БиХ за провођење општих избора 6 (шест) врећа из става (3) овог члана.

(5) Бирачки одбор обавезно задужене мале провидне вреће враћа изборној комисији заједно са другим изборним материјалом.

(6) Изборна комисија обавезно мале провидне вреће чува на погодном и осигураним мјесту до провођења наредних редовних избора.

(7) Бирачки одбор вреће из става (3) овог члана користи у поступку бројања гласачких листића након отварања гласачке кутије, на начин да у њих спрема гласачке листиће за ниво власти који тренутно не броји.

(8) Централна изборна комисија БиХ одговорна је за дистрибуцију и сигурност изборног материјала из става (1) овог члана до изборне комисије.

(9) Изборна комисија, од момента преузимања изборног материјала од Централне изборне комисије БиХ одговорна је за доставу и расподјелу изборног материјала по бирачким одборима на подручју основне изборне јединице и за његову сигурност до момента предаје бирачким одборима. Изборна комисија је од момента преузимања цјелокупног изборног материјала од бирачких одбора одговорна за сигурност изборног материјала, до његовог уручења Централној изборној комисији БиХ.

(10) За примопредају изборног материјала из става (9) овог члана од и према Централној изборној комисији БиХ одговоран је предсједник изборне комисије или члан изборне комисије којег предсједник овласти у писаној форми.

(11) Гласачки листићи из става (1) тачка а) алинеја 1. овог члана су:

- а) гласачки листићи за редовно бирачко мјесто,
- б) гласачки листићи са посебном ознаком за гласање у ДКП-има и
- ц) гласачки листићи са посебном ознаком за гласање путем поште.

(12) Гласачки листићи са посебном заштитом за гласање у ДКП-има имају отисак штамбиља са називом одговарајућег ДКП БиХ, а гласачки листићи за гласање путем поште имају ознаку "ПОШТА/ПОШТА".

Члан 7.

(Достава изборног материјала члан 5.3 Изборног закона БиХ)

Централна изборна комисија БиХ доставља изборној комисији изборни материјал из члана 6. став (1) тачка а) алинеје 1), 2) и 4) и тачке б) алинеје 1) овог Правилника, најкасније три дана прије дана одржавања избора, а из члана 6. тачке а) алинеја 3) и неосјетљиви изборни материјал из тачке б) алинеја 2) и алинеја 3) овог Правилника, најкасније 20 дана прије дана одржавања избора.

Члан 8.
(Обрасци ПО-1 и ПО-2 – члан 5.4 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) Надлежна изборна комисија дужна је током преузимања изборног материјала од Централне изборне комисије БиХ провјерити укупан број примљених кутија гласачких листића и преосталог изборног материјала и потврдити пријем у одговарајуће примопредајне обрасце изборног материјала – образац ПО-1 и образац ПО-2.

(2) Потписану копију образца из става (1) овог члана изборна комисија задржава за своје потребе, а остале копије задржава Централна изборна комисија БиХ.

(3) Уколико изборна комисија, након пријема изборног материјала из става (1) овог члана, уочи одређене недостатке у погледу количине и врсте примљеног изборног материјала, дужна је одмах, а најкасније у року од 12 сати од пријема изборног материјала, писмено обавијестити Централну изборну комисију БиХ како би се отклонили уочени недостаци.

Члан 9.
(Предаја изборног материјала изборној комисији – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) Након затварања бирачких мјеста и окончања процеса бројања и свих активности на бирачком мјесту, бирачки одбор доставља изборној комисији спакован изборни материјал на начин прописан чл. 31., 32., 34., 40., 44. и 48. овог Правилника.

(2) Изборна комисија при преузимању изборног материјала од бирачког одбора провјерава да ли је изборни материјал спакован на прописан начин и потврђује пријем у обрасцу Записник БО-ИК. Уколико уочи да изборни материјал није прописно спакован или да одређени материјал недостаје, позива бирачки одбор да отклони уочене недостатке уз присуство посматрача, а под контролом изборне комисије.

(3) Изборна комисија припрема изборни материјал с бирачких мјеста за предају Централној изборној комисији БиХ.

Члан 10.
(Предаја изборног материјала Централној изборној комисији БиХ)

(1) Централна изборна комисија БиХ при преузимању изборног материјала од изборне комисије основне изборне јединице провјерава да ли је изборни материјал спакован на прописан начин, те скенира све „бар кодове“ на врећама из члана 6. став (2) овог Правилника, након чега потврђује пријем у примопредајном обрасцу изборног материјала Записник ИК-ЦИК БИХ.

(2) Уколико приликом скенирања „бар кодова“ на врећама, одређена врећа не посједује „бар код“, особље Централне изборне комисије БиХ преузима врећу уз назнаку у примопредајном обрасцу из става (1) овог члана броја пластичног печата наведене вреће. Исто тако уколико се уоче одређени недостаци у паковању изборног материјала надлежно лице Централне изборне комисије БиХ налаже изборној комисији да одмах отклони уочене недостатке.

(3) Образац из става (1) овог члана изборна комисија копира и копију задржава за своје потребе, а оригинал образац задржава Централна изборна комисија БиХ.

Члан 11.
(Паковање и примопредаја гласачких листића – члан 5.4 Изборног закона БиХ)

(1) Гласачки листићи достављају се изборној комисији запаковани у одговарајући број палета у зависности од укупног броја кутија гласачких листића који се испоручују датој основној изборној јединици.

(2) Вакуум паковања са гласачким листићима за бирачка мјеста на територији дате основне изборне јединице запаковани су у кутије. Свако бирачко мјесто добија једну или више кутија с гласачким листићима одговарајућег типа у зависности од врсте бирачког мјеста (редовно бирачко мјесто или бирачко мјесто за гласање у одсуству).

(3) Свака палета с гласачким листићима означава се сљедећим подацима:

- а) јединственом ознаком, односно серијским бројем палете;
- б) називом основне изборне јединице;
- ц) бројем кутија које се налазе на палети;
- д) бројевима бирачких мјеста на које се кутије с те палете односе и
- е) подацима о укупном броју и типу гласачких листића који се налазе на палети.

(4) Свака кутија с гласачким листићима означава се сљедећим подацима:

- а) бројем бирачког мјеста;
- б) називом основне изборне јединице;
- ц) ознаком типа гласачких листића који су запаковани у кутију;
- д) подацима о укупном броју гласачких листића запакованих у кутију и
- е) подацима о редном броју кутије и укупном броју кутија за дато бирачко мјесто.

(5) Централна изборна комисија БиХ ће посебном одлуком одредити лица која ће вршити надзор над израдом папира за гласачке листиће и његовог паковања на палете.

(6) Централна изборна комисија БиХ ће током штампања и паковања гласачких листића у штампарији посебном одлуком именовати комисију из реда запослених Секретаријата Централне изборне комисије БиХ за стални надзор и контролу штампања и паковања гласачких листића, што подразумијева и контролна бројања гласачких листића прије паковања у пластичне фолије, методом случајног узорка. Овом одлуком ће Централна изборна комисија БиХ одредити и једног члана Централне изборне комисије БиХ за координацију рада ове комисије.

(7) Лица из става (5), односно комисија из става (6) овог члана дужна је редовно достављати информацију у писаном облику о току реализације одређених активности, те по завршетку подноси писани извјештај о извршеном надзору и контроли израде папира за гласачке листиће, односно штампању и паковању гласачких листића.

ПОГЛАВЉЕ III ЗАПИСНИК О РАДУ БИРАЧКОГ ОДБОРА И ГЛАСАЧКА КУТИЈА

Члан 12. (ЗАРБО – члан 5.7 став (1) Изборног закона БиХ)

(1) За свако бирачко мјесто бирачки одбор дужан је водити ЗАРБО који је саставни дио овог Правилника. ЗАРБО је сачињен тако да свака страница има своју копију на којој се пресликавају подаци уписаны на страници. Свака страница обавезно садржи број бирачког мјеста. За бирачке одборе у Брчко дистрикту БиХ сачињен је ЗАРБО који има двије оригиналне странице и које имају своје копије.

(2) У ЗАРБО се уписују подаци наведени у члану 5.7 став (1) тачка 1. до 4. Изборног закона БиХ, те примједбе и мишљења члана бирачког одбора, бирача или акредитованог посматрача везано за процес гласања на начин прописан чланом 5.7 став (2) Изборног закона БиХ.

(3) ЗАРБО садржи и текст заклетве из члана 2.1 став (3) Изборног закона БиХ коју потписују предсједник и чланови бирачког одбора и њихови замјеници, уколико буду ангажовани.

(4) У случају да је члану бирачког одбора, бирачу или акредитованом посматрачу онемогућен упис примједбе или мишљења у ЗАРБО, своје примједбе или мишљења достављају директно изборној комисији о чему изборна комисија без одлагања обавјештава Централну изборну комисију БиХ.

Члан 13. (Гласачка кутија и помоћне вреће)

(1) Изборна комисија дужна је гласачке кутије прописно ускладиштити, евидентирати њихово бројно стање и евентуална оштећења и недостатке те чувати за потребе наредних избора као стално материјално средство.

(2) Изборна комисија дужна је вреће из члана 6. став (3) овог Правилника, прописно склалиштити, евидентирати њихово бројно стање и евентуална оштећења и недостатке те чувати за потребе наредних избора као стално материјално средство.

(3) Евиденцију бројног стања гласачких кутија из става (1) овог члана изборна комисија доставља Централној изборној комисији БиХ уз редовни извјештај о раду, док евиденцију врећа из члана 6. став (3) овог Правилника изборна комисија доставља Централној изборној комисији БиХ, само изузетно, у случају потребе за додатним врећама, и то почетком изборне године.

(4) Врсте и поступање са гласачком кутијом Централна изборна комисија БиХ ће регулисати посебним прописом.

ДИО ТРЕЋИ – РЕДОВНА БИРАЧКА МЈЕСТА ПОГЛАВЉЕ I ПАКОВАЊЕ И ПРЕДАЈА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА ИЗБОРНИМ КОМИСИЈАМА

Члан 14. (Редовно бирачко мјесто – члан 5.4 Изборног закона БиХ)

(1) Редовно бирачко мјесто добија број гласачких листића према броју бирача на изводу из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто, који се заокружује на сљедећих 10.

(2) Пакети с гласачким листићима за редовно бирачко мјесто садрже одговарајући број вакуум паковања од 200 гласачких листића истог типа. Уколико је број гласачких листића за одређено редовно бирачко мјесто мањи од 200, или ако укупан број листића није дјељив са 200, остатак гласачких листића ће бити смјештен у посебно вакуум паковање, ако та разлика буде већа од 50. Ако та разлика буде износила 50 или мање гласачких листића, листићи ће бити смјештени у исто паковање са 200 листића.

(3) Свако вакуум паковање означава се подацима о типу гласачких листића, бројем редовног бирачког мјеста, називом и кодом основне изборне јединице и укупним бројем гласачких листића који се налазе у паковању, уз нумерацију броја паковања за сваки ниво на начин који одреди Централна изборна комисија БиХ.

(4) Осим података из става (3) овог члана на вакуум паковању се налази најепница са „бар кодом“.

ПОГЛАВЉЕ II ПРИЈЕ ОТВАРАЊА БИРАЧКИХ МЈЕСТА

Члан 15.

(Дан уочи избора на редовном бирачком мјесту – члан 5.3 став (1) Изборног закона БиХ)

(1) Изборна комисија доноси план предаје изборног материјала бирачком одбору на бирачком мјесту.

(2) Према плану из става (1) овог члана, изборна комисија ће дан прије, а најкасније 12 сати прије отварања бирачких мјеста, доставити бирачком одбору изборни материјал и то:

- a) извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто;
- b) одговарајући број гласачких листића;
- c) одговарајући број гласачких кутија;
- d) комплет образца за бирачко мјесто;
- e) кандидатске листе, односно постере с изгледом гласачких листића на којима се гласа у тој изборној јединици;
- f) постере с упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче;
- g) ЗАРБО из члана 12. став (1) овог Правилника и
- h) потрошни материјал према спецификацији из ЗАРБО неопходан за процес гласања и бројања гласачких листића;
- i) штамбиль за додатну заштиту гласачких листића.

(3) Бирачки одбор, приликом примопредаје изборног материјала од стране изборне комисије, провјерава да ли је изборни материјал који је примио од изборне комисије комплетан и у исправном стању, и потписује у ЗАРБО. Уколико бирачки одбор утврди да изборни материјал није комплетан, одмах о томе обавјештава изборну комисију која је обавезна да у контакту с Централном изборном комисијом БиХ отклони све недостатке у најкраћем року.

(4) Предсједник и чланови бирачког одбора након пријема изборног материјала потписују заклетву у ЗАРБО.

(5) Након примљеног изборног материјала предсједник и чланови бирачког одбора провјеравају простор који је предвиђен за бирачко мјесто и отклањају евентуалне недостатке ако утичу на законитост рада бирачког одбора. Запажање о стању бирачког мјеста уписује се у ЗАРБО. Предсједник и чланови бирачког одбора одговорни су за сигурност бирачког материјала на бирачком мјесту од тренутка пријема материјала па до завршетка свих својих дужности након затварања бирачког мјеста, окончања процеса бројања и уручења гласачког материјала. Бирачки материјал се у ноћи прије отварања бирачког мјеста чува у закључаним просторијама на локацији бирачког мјеста. Полиција осигуруја бирачки материјал у ноћи прије отварања бирачких мјеста на локацијама бирачких мјеста.

(6) Бирачки одбор уклања с бирачког мјеста све ознаке и обиљежја која упућују на политичке странке, вјерске симbole, као и ознаке које имају дискриминационско значење. Бирачки одбор поставља на видном мјесту ознаку бирачког мјеста, улаза и излаза, смјера локације бирачког мјеста, забране уношења и показивања оружја и опасних предмета, забране пушења, забрана употребе фотоапарата, камере, мобилног телефона или других средстава којима се може снимити или испоручити звучни, видео или текстуални садржај на бирачком мјесту од момента преузимања гласачког листића па до напуштања бирачког мјеста, излаже кандидатске листе и на видљивом мјесту излаже списак чланова бирачког одбора с називом политичког субјекта који их је номиновао.

(7) Предсједник и чланови бирачког одбора уређују бирачко мјесто тако да се омогући несметано кретање бирача на бирачком мјесту.

(8) Бирачки одбор одређује мјесто за сваку гласачку кабину на начин да се отвор гласачке кабине окрене према члановима бирачког одбора и посматрачима и да гласачка кабина буде доволно удаљена од чланова бирачког одбора, посматрача или бирача који се идентификује како се не би повриједила тајност гласања.

Члан 16.

(Прије отварања бирачког мјеста – члан 5.8 Изборног закона БиХ)

(1) Сви чланови бирачког одбора морају доћи на бирачко мјесто најмање сат времена прије почетка отварања бирачког мјеста. У том временском периоду само чланови бирачког одбора и акредитовани посматрачи могу бити присутни на бирачком мјесту.

(2) Бирачки одбор на бирачким мјестима на којима није омогућен приступ лицима из члана 19. став (5) овог Правилника одређује посебно мјесто и поставља гласачку кабину испред бирачког мјеста за ову категорију бирача.

(3) Прије почетка гласања предсједник, односно чланови бирачког одбора:

- а) исписују све неопходне податке на коверте, односно пакете;
- б) предсједник уписује у Образац за бројно стање број бирача који су уписаны у извод из Централног бирачког списка;
- ц) ручно броје примљене гласачке листиће за сваки изборни ниво и предсједник у Образац за бројно стање уписује укупан број примљених гласачких листића;
- д) показују празну гласачку кутију, након чега на њу стављају пластичне печате;
- е) предсједник у Образац за бројно стање уписује серијске бројеве печата гласачке кутије;
- ф) постављају запечаћену гласачку кутију на мјесто где је сви присутни могу видjeti;
- г) на видном мјесту објављују списак чланова бирачког одбора са назнаком политичког субјекта који их је номиновао;
- х) предсједник уписује у ЗАРБО вријеме отварања бирачког мјеста;
- и) предсједник провјерава посматрачев идентификацијски документ с фотографијом, који задржава до момента када посматрач напушта бирачко мјесто, утврђује да ли се име посматрача налази на акредитацији и у ЗАРБО уписује име посматрача, назив субјекта који га је акредитовао, број његове акредитације, вријеме када је посматрач стигао и вријеме када је посматрач напустио бирачко мјесто и
- ј) предсједник упућује посматраче на мјесто где могу сјести и посматрати изборне активности, те их упозорава да се не могу мијешати у изборни процес нити гледати у гласачку кабину, али да могу постављати питања у вези с изборним процесом и

стављати мишљења или примједбе на изборни процес у ЗАРБО или их предати у писаној форми, уз обавезан потпис.

(4) Предсједник бирачког одбора одређује дужности свим члановима бирачког одбора и то евидентира у дио 33 ЗАРБО. Уколико у току гласања члан бирачког одбора напусти бирачко мјесто и његову дужност преузме његов замјеник, предсједник бирачког одбора, у дио 35 ЗАРБО, евидентира вријеме замјене и разлог напуштања бирачког мјesta. У дио 35 ЗАРБО предсједник бирачког одбора такођер евидентира вријеме свог одласка са бирачког мјesta, као и вријеме повратка на бирачко мјестo.

(5) Замјеник предсједника или замјеник члана бирачког одбора приликом доласка на бирачко мјестo прије преузимања дужности предсједника или члана потписује заклетву у ЗАРБО.

Члан 17.

(Поступање бирачког одбора у случају неисправности у паковањима гласачких листића)

(1) У случају да бирачки одбор приликом провођења процедуре прописане чланом 16. став (4) тачка ц) овог Правилника утврди неправилности:

- a) у вакуум паковањима гласачких листића нађу материјал који није гласачки листић, или гласачке листиће на којима нема одштампаних кандидата, или гласачки листић не садржи кандидатске листе за изборну јединицу, или гласачке листиће које није прописала Централна изборна комисија БиХ, обавезан је да их одвоји и утврди њихов број, као и да утврди број гласачких листића који су исправни,
- b) у вакуум паковањима гласачких листића приме мањи број гласачких листића од предвиђеног броја, а утицао би на процес гласања због недостатка гласачких листића,

одмах по сазнању о неправилностима из тачке а) и б) овог става, обавјештава изборну комисију.

(2) Изборна комисија по обавјештењу бирачког одбора из става (1) овог члана обавезна је отићи на бирачко мјестo и утврђену неправилност записати у ЗАРБО у дио “Прије отварања бирачког мјesta”, те доставити писани извјештај о утврђеној неправилности Централној изборној комисији БиХ.

(3) Уколико наведене неправилности утичу на рад бирачког одбора у смислу недостатка гласачких листића за њихов рад, изборна комисија од бирачких одбора, са ближих бирачких мјестa узима максимално по 100 гласачких листића, те их доставља бирачком одбору којем недостају гласачки листићи.

(4) Поступак прописан у ставу (3) овог члана изборна комисија обавља записнички, а бирачки одбор исте те чињенице уписује у Образац бројног стања у ред 3 “Број накнадно задужених/изузетих гласачких листића”, где бирачки одбор којем су изузети гласачки листићи уписује број изузетних гласачких листића, а бирачки одбор којем су дати гласачки листићи уписује број преузетих гласачких листића. Бирачки одбор у дио 3 Обрасца бројног стања уписује апсолутну вриједност броја без предзнака +/-.

ПОГЛАВЉЕ III ПРОЦЕДУРА ГЛАСАЊА

Члан 18.

(Идентификација, издавање гласачког листића и гласање – члан 5.13 и 5.16 Изборног закона БиХ)

(1) Приликом уласка на бирачко мјесто ради идентификације и гласања сваки бирач мора предочити један од важећих личних докумената, у складу с чланом 5.12 Изборног закона БиХ. Након што члан бирачког одбора утврди идентитет бирача и његово име буде пронађено у изводу из Централног бирачког списка, бирач се потписује идентично као на идентификационом документу поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка. Члан бирачког одбора има дужност и одговорност упозорити сваког бирача да његов потпис на изводу из Централног бирачког списка мора одговарати потпису на идентификационом документу који је предочен.

(2) Уколико се бирач не потпише идентично као на идентификационом документу, члан бирачког одбора га упозорава да се треба потписати исто као на идентификационом документу, а уколико бирач исто одбије предсједник бирачког одбора у дијелу 35 ЗАРБО наводи име и презиме бирача, редни број бирача на изводу из Централног бирачког списка и чињеницу да је бирач одбио да се потпише идентично као на личном документу.

(3) Када бирач буде идентификован и потпише се у извод из Централног бирачког списка, члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића, на сваки гласачки листић, на предњој страници испод текста “Упутство за гласање“ у доњем лијевом углу ставља отисак штамбиља бирачког мјеста потписује се поред штамбиља, објашњава бирачу како треба исправно испунити гласачке листиће уз напомену да обавезно погледа упутство о начину гласања на полеђини сваког гласачког листића затим му издаје гласачке листиће и одмах га упућује према једној од слободних гласачких кабина како би попунио гласачке листиће. У гласачкој кабини у исто вријеме смије да се налази само једно лице, осим ако се ради о бирачу из члана 19. овог Правилника.

(4) Испуњавање гласачког листића на бирачком мјесту је тајно, гласање је лично. Предсједник и чланови бирачког одбора дужни су да осигурају тајност гласања и онемогуће да неко лице гласа уместо другог лица под његовим именом или да поново гласа.

(5) Након попуњавања гласачких листића бирач их пресавија тако да се запити тајност гласа и један по један гласачки листић убацује у гласачку кутију. Члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије води рачуна да сви гласачки листићи буду убачени у гласачку кутију.

(6) У случају да бирач не убаци све гласачке листиће који су му издати на бирачком мјесту, члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије упозориће га да је обавезан да то уради. Ако бирач не поступи у складу са овим упозорењем, предсједник бирачког одбора ће у ЗАРБО извршити евиденцију наведеног, записујући и податке с идентификационог документа бирача.

(7) У случају да бирач покуша у гласачку кутију убацити гласачки листић који се по боји или на други начин разликује од оригиналних гласачких листића који се издају на бирачким мјестима, члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије обавијестиће о томе предсједника бирачког одбора, који ће прекинути процес гласања и уз интервенцију полиције тај гласачки листић одузети бирачу. Предсједник бирачког одбора ће у ЗАРБО евидентирати

овај случај, записујући и податке с идентификационог документа бирача. О наведеним случајевима предсједник бирачког одбора одмах обавјештава изборну комисију.

(8) Предсједник и чланови бирачког одбора, ако им се имена налазе на изводу из Централног бирачког списка за то бирачко мјесто, гласају непосредно послиje отварања бирачког мјеста.

(9) Извод из Централног бирачког списка за бираче у Брчко дистрикту БиХ састављен је из два дијела и то тако да је:

- a) дио А са уписаним именима бирача који гласају за све нивое власти у БиХ (осим за ниво кантоналне скупштине), за које бирачи гласају у Федерацији БиХ;
- b) дио Б са уписаним именима бирача који гласају за све нивое власти у БиХ за које бирачи гласају у Републици Српској.

(10) Члан бирачког одбора, бирачу из става (9) овог члана издаје комбинацију гласачких листића у зависности од тога да ли се бирачево име налази уписано у дијелу А или Б извода из Централног бирачког списка.

Члан 19.

(Помоћ другог лица – члан 5.19 Изборног закона БиХ)

(1) Приликом гласања бирач који је слијеп, неписмен или лице са инвалидитетом има право користити помоћ другог лица којег он изабере и уз одобрење предсједника бирачког одбора.

(2) Члан бирачког одбора задужен за идентификацију у дио предвиђен за потпис уписује број идентификационог документа бирача који гласа, а слијеп је, неписмен или физички неспособан и бирача који му помаже, поред његовог потписа.

(3) Предсједник бирачког одбора води евиденцију о ситуацијама у којима се користи помоћ другог лица на ПДЛ обрасцу. ПДЛ образац садржи сљедеће податке:

- а) Податак где бирач користи помоћ другог лица на бирачком мјесту или изван бирачког мјеста;
- б) За бирача који је слијеп, неписмен или физички неспособан:
 - име презиме
 - ЈМБ
 - број идентификационе исправе;
- ц) За лице које пружа помоћ бирачу:
 - име и презиме
 - број идентификационе исправе и ЈМБ
 - потпис;
- д) Ознака да ли се ради о слијепом, неписменом или физички неспособном лицу;
- е) Навод о врсти доказа, односно број и датум издавања доказа о чињеници из тачке д) овог члана;
- ф) Редни број обрасца;
- г) Број бирачког мјesta;
- х) Редни број бирача који се налази у изводу из Централног бирачког списка;
- и) Изјава да лице које помаже бирачу може помоћи само једном бирачу на дан избора;
- ј) Потпис предсједника бирачког одбора.

(4) Доказ из става (3) тачка д) за слијепо и лице са инвалидитетом је рјешење или увјерење/потврда надлежне установе, института или комисије о утврђеном инвалидитету или тјелесном оштећењу и чланска исказница савеза или удружења регистроване за помоћ овој категорији лица. Изузетно предсједник бирачког одбора може без доказа одобрити помоћ другог лица бирачу који очигледно није у могућности извршити гласање без ове помоћи, а због своје неспособности. Доказ за неписмено лице из става (3) је ознака "XX" на путној исправи уколико је идентификација бирача извршена помоћу путне исправе, односно непопуњена рубрика за потпис уколико је идентификација извршена личном картом.

(5) Лице са инвалидитетом је и онај бирач који дође до бирачког мјеста, али због физичких препрека и неприлагодбе простора његовој инвалидности не може ући. За ову категорију бирача уређује се посебно мјесто са гласачком кабином, испред бирачког мјеста, а које је погодно за ову категорију бирача. Друго лице које тај бирач изабере доноси важећи идентификациони документ физички неспособног бирача на бирачко мјесто и изјављује да бирач не може ући на бирачко мјесто. Члан бирачког одбора задужен за идентификацију провјерава да ли је име физички неспособног бирача уписано у извод из Централног бирачког списка. Ако је име тог бирача уписано у извод из Централног бирачког списка, предсједник бирачког одбора уноси податке у евиденцију из става (3) овог члана и одобрава процедуре а затим члан бирачког одбора одлази према физички неспособном бирачу, са ЗАРБО, гласачким листићима, оловком и ковертом. Члан бирачког одбора уписује име и личне податке физички неспособног бирача с бројем идентификационог документа. Физички неспособни бирач потписује се поред тих података и попуњава гласачке листиће које ставља у предвиђену коверту. Лице које је физички неспособни бирач изабрао односи коверту с гласачким листићима до гласачке кутије, отвара је и ставља гласачке листиће у њу. Члан бирачког одбора у дио предвиђен за потпис, поред имена физички неспособног бирача уписује број идентификационог документа тог бирача. Лице које помаже физички неспособном бирачу уписује своје име штампаним словима покрај имена физички неспособног бирача у извод из Централног бирачког списка и потписује се.

(6) Изборна комисија је обавезна да приликом одређивања бирачких мјеста води рачуна да, уколико је то могуће, бирачка мјеста одреди на локацијама на којим би бирачи из става (5) овог члана имали приступ бирачком мјесту, те избегли процедуре гласања из става (5) овог члана.

(7) Изборна комисија је обавезна да за свако бирачко мјесто одштампа најмање по 10 ПДЛ образца, које ће нумерисати у поље редни број обрасца, из става (3) овог члана, предати их предсједнику бирачког одбора приликом примопредаје изборног материјала. Изборна комисија ће бирачком одбору у току гласања доставити додатни број образца на захтјев предсједника бирачког одбора.

(8) Бирачки одбор ће све искориштене обрасце ПДЛ из става (3) овог члана убацити у провидну пластичну фолију коју ће се са изводом из Централног бирачког списка упаковати по схеми паковања.

(9) За омогућавање помоћи другог лица у складу са ставом (1) овог члана одговоран је предсједник бирачког одбора.

Члан 20.

(Удаљавање с бирачког мјеста – члан 5.6 Изборног закона БиХ)

(1) Изборна комисија може са бирачког мјеста удаљити предсједника и чланове бирачког одбора који су својим активностима нарушили континуитет гласања, односно поступали супротно правилима у току гласања или бројања гласачких листића. Изборна комисија о томе обавезна је писаним путем, обавијестити Централну изборну комисију БиХ и доставити комплетну документацију о предузетим радњама.

(2) Изборна комисија поступак из става (1) овог члана покреће по пријави предсједника или члана бирачког одбора, акредитованих посматрача или бирача, или по службеној дужности.

(3) Бирачки одбор може удаљити са бирачког мјеста посматрача уколико посматрач омета процес гласања или бројања гласачких листића. Одлуку о удаљавању посматрача са бирачког мјеста бирачки одбор доноси натполовичном већином. Политички субјект чији је посматрач удаљен са бирачког мјеста може послати новог посматрача на то бирачко мјесто.

(4) Предсједник бирачког одбора у дио 37 ЗАРБО евидентира разлог и вријеме удаљавања посматрача са бирачког мјеста.

Члан 21.

(Затварање бирачког мјеста – члан 5.9 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) Бирачко мјесто се затвара у 19,00 сати, осим у случајевима прописаним одредбом члана 5.9 став (3) Изборног закона БиХ.

(2) Процедура затварања бирачког мјеста је сљедећа:

- а) предсједник 15 минута прије затварања бирачког мјеста објављује свим присутним, унутар и испред бирачког мјеста, вријеме затварања бирачког мјеста;
- б) члан бирачког одбора задужен за контролу реда у вријеме затварања бирачког мјеста обавезан јестати на крај реда како би се осигурало да се ниједно лице не прикључи након затварања бирачког мјеста и затвара врата одмах након што посљедњи бирач из реда гласа
- ц) предсједник у ЗАРБО уписује вријеме затварања бирачког мјеста и затвара отвор гласачке кутије самољепљивом траком и потписује је.

(3) Приликом затварања бирачког мјеста предсједник евидентира присутне акредитоване посматраче у дијелу 34 ЗАРБО.

ПОГЛАВЉЕ IV БРОЈАЊЕ ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА И ГЛАСОВА

Члан 22.

(Вријеме бројања)

Гласачки листићи броје се одмах након затварања редовних бирачких мјеста.

Члан 23.

(Редослијед радњи након затварања бирачког мјеста)

(1) Након затварања бирачког мјеста у присуству акредитованих посматрача предсједник и чланови бирачког одбора:

- a) штамбиль из члана 2. став (1) тачка 33. овог Правилника, одлаже у провидну ПЛД врећицу која се затвара и оставља на видно мјесто на радној површини,
- b) све оловке које нису црвене боје са бирачког мјеста се одлажу у врећу за неискориштене гласачке листиће,
- c) обавезно броје и уписују укупан број преосталих неискориштених гласачких листића за сваки изборни ниво у Образац за бројно стање.
- d) броје и уписују у ЗАРБО образац одбора у дио 39 потписе са сваке странице Извода из Централног бирачког списка, након чега уписују укупан број потписа (збир свих потписа са страница Извода из Централног бирачког списка). Предсједник тај укупан број потписа уписује и у Образац бројног стања. Бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ броји потписе и са Извода из Централног бирачког списка за бираче из ФБиХ и са Извода за бираче из РС и уписује у ЗАРБО у дио 39а и дио 39б.
- e) Бирачки одбор одмах након утврђивања броја потписа у складу са тачком д) овог става Извод из Централног бирачког списка одлаже у за то предвиђену коверту коју преко залјепљеног отвора лијепи самљепљивом наљепницом на којој пише “Извод из ЦБС – НЕ ОТВАРАЈ!“, те је оставља на видном мјесту на радној површини. Након завршетка свих активности ова коверта се пакује према схеми пакирања.
- f) броје и уписују број оштећених гласачких листића за сваки изборни ниво и пакују их у одговарајућу коверту и
- g) предсједник и чланови бирачког одбора потписују Образац за бројно стање.

(2) Изборни материјал из става (1) тачке ц) и тачке f) овог члана бирачки одбор пакује у провидну већу заштитну врећу појединачно за сваки ниво власти.

(3) Попуњавање свих образца на бирачком мјесту врши се искључиво хемијском оловком црвене боје.

**Члан 24.
(Редослијед радњи приликом бројања)**

Радње приликом бројања на бирачком мјесту обављају се следећим редослиједом:

- a) утврђивање гласачких листића у гласачкој кутији;
- b) бројање гласачких листића у гласачкој кутији;
- c) бројање гласова (систем већинског гласа);
- d) бројање гласова добијених системом отворених листи – гласови за политичке субјекте;
- e) бројање гласова добијених системом отворених листи – гласови за кандидате унутар политичких субјеката.

**Члан 25.
(Бројање гласачких листића – члан 5.25 Изборног закона БиХ)**

(1) Након затварања бирачког мјеста у присуству акредитованих посматрача бирачки одбор:

- a) отварају гласачку кутију и њен садржај стављају на припремљену радну површину за бројање ;
- b) предочавају празну гласачку кутију присутним, доказујући тиме да у кутији нема преосталих гласачких листића;

- c) разврставају гласачке листиће по изборним нивоима у групе гласачких листића исте боје и у групе по 25 комада;
- d) слажу групе од по 25 гласачких листића једну на другу унакрсно;
- e) утврђују број група од по 25 гласачких листића којима додају број преосталих гласачких листића како би се добио укупан број гласачких листића;
- f) број гласачких листића из тачке е) овог члана бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ утврђује за сва четири изборна нивоа у РС, те три изборна нивоа у ФБиХ, предсједник уписује у обрасце за збирне резултате и
- g) радње из тачке ц), д), е) и ф) врше се приликом бројања тог нивоа.

(2) Гласачки листићи за изборне нивое који се тренутно не броје пакује се посебно за сваки изборни ниво у провидне пластичне вреће, које се одлажу на радној површини, тако да их сви присутни могу видјети.

Члан 26.
(Неважећи гласачки листић)

Гласачки листић је неважећи:

1. ако није испуњен, или је испуњен тако да није могуће са сигурношћу утврдити којој је политичкој странци, коалицији, независном кандидату или листи независних кандидата бирач дао свој глас;
2. ако су дописана имена кандидата; или
3. ако је означен више од једне политичке странке, коалиције, независног кандидата или листе независних кандидата; или
4. ако се на основу ознака, које је бирач дописао на гласачки листић, као што је потпис, може утврдити његов идентитет; или
5. ако бирач означи гласачки листић на начин другачији од оног који је утврђен у члану 5.14 овог Закона,
6. ако не садржи отисак штамбиља,
7. ако га није потписао члан бирачког одбора или
8. ако је бирач на гласачком листићу означио 4 или више кандидата једног политичког субјекта, у ком случају је гласачки листић важећи за тај политички субјект, а неважећи за кандидате тог политичког субјекта.

Члан 27.
(Гласачки листићи за поједине изборне нивое – члан 5.14 и 5.25 Изборног закона БиХ)

(1) На општим изборима гласачки листићи за поједине изборне нивое броје се сљедећим редослиједом:

- а) у Федерацији БиХ:
- 1) Предсједништво БиХ – изборни систем – већински глас,
 - 2) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ – изборни систем пропорционалне заступљености,
 - 3) Представнички дом Парламента Федерације БиХ – изборни систем пропорционалне заступљености,
 - 4) кантонална скупштина – изборни систем пропорционалне заступљености,

- б) у Републици Српској:

- 1) Предсједништво БиХ – изборни систем већински глас,
- 2) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ – изборни систем пропорционалне заступљености,
- 3) предсједник и потпредсједници Републике Српске – изборни систем – већински глас,
- 4) Народна скупштина Републике Српске – изборни систем пропорционалне заступљености.

(2) На локалним изборима гласачки листићи за поједине изборне нивое броје се сљедећим редослиједом:

- a) начелник општине, односно градоначелник града када се бира непосредно;
- b) градоначелник Града Источно Сарајево у основним изборним јединицама где се проводе избори (Соколац 121Б, Источна Илиџа 132Б, Источни Стари Град 138Б, Источно Ново Сарајево 140Б, Трново 142Б и Пале 144Б),
- c) градска изборна јединица (199) у Граду Мостару,
- d) општинско вijeće, односно скупштина општине, односно скупштина града,
- e) изборна јединица градског подручја (151-156) Града Мостара.

(3) Бројање гласачких листића врши се уз присуство предсједника и свих чланова бирачког одбора, или замјеника предсједника или замјеника члана бирачког одбора на бирачком мјесту где предсједник или члан бирачког одбора из оправданих разлога не може присуствовати бројању гласачких листића или из разлога прописаних чланом 3. став (2) и (3) овог Правилника. Уколико, на бирачком мјесту приликом бројања гласачких листића из тачке а) и тачке б) става (2) овог члана предсједник или члан бирачког одбора напусти бирачко мјесто без одобрења, бирачки одбор је обавезан да одмах обавјестити надлежну изборну комисију о тој чињеници. Изборна комисија је дужна одмах на бирачко мјесто упутити замјеника предсједника или замјеника члана бирачког одбора који је напустио бирачко мјесто, а бирачки одбор зауставља своје бројање гласачких листића и остаје на бирачком мјесту, док на бирачко мјесто не дође позвани замјеник. Прекид рада у бројању гласачких листића предсједник или замјеник предсједника евидентира у ЗАРБО у дио 38.

(4) Бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ броји гласачке листиће прво из става (1) тачка а) алинеја 1) и тачке б) алинеја 1), затим гласачке листиће из тачке а) алинеја 2) и тачке б) алинеја 2), затим из тачке б) алинеја 3), након тога из тачке а) алинеја 3 и тачке б) алинеја 4).

Члан 28.

(Процедура бројања гласова – за члана Предсједништва БиХ, за предсједника и потпредсједнике Републике Српске и за градоначелника/начелника општине)

(1) Приликом бројања гласова добијених системом већинског гласа предсједник и чланови бирачког одбора:

- a) Разврставају гласачке листиће за тај изборни ниво у посебне групе по кандидатима;
- б) Приликом разврставања гласачких листића из тачке а) овог става, бирачки одбор на сваком гласачком листићу провјерава да ли има важећи сигурносни елемент (водени жиг). Уколико бирачки одбор утврди да има листића без сигурносног елемента, проглашава их неважећим гласачким листићима;
- ц) Провјерава да ли је на гласачком листићу отиснут штамбиль бирачког мјеста. Уколико бирачки одбор утврди да гласачки листић не садржи отисак штамбила бирачког мјеста, проглашава их неважећим гласачким листићима;

- д) Праве посебну групу листића који нису попуњени (неозначени), као и гласачких листића који су попуњени тако да није могуће са сигурношћу утврдити којем кандидату је бирач дао свој глас, а њихову исправност утврђује предсједник и чланови бирачког одбора;
- е) Уколико је бирачки одбор утврдио гласачке листиће из тачке б) и ц) овог става, одмах обавјештава изборну комисију, о чему изборна комисија обавјештава Централну изборну комисију БиХ, затим обавезно у ЗАРБО у дио 310 наводи подatak колико је утврђено неважећих гласачких листића по категоријама из тачке д) овог става и број неважећих гласачких листића из тачке б) и ц). Уколико бирачки одбор није нашао гласачке листиће из тачке б) и ц) овог става, у дио 310 ЗАРБО ништа не уписује. Бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ за гласачке листиће из ФБиХ уписује у дио 310а док гласачке листиће из РС уписује у дио 310б;
- ф) Бирачки одбор гласачке листиће из тачке б) и ц) овог става пакује према схеми паковања са друге двије категорије неважећих гласачких листића, само упаковане гумицом у посебну ролу са стикером на роли на ком уписују "Неважећи гласачки листићи без сигурносних елемената";
- г) Броје гласачке листиће за сваког кандидата и увезују их у групе од по 25 комада;
- х) Утврђују исправност гласачких листића из тачке д) овог става – гласачки листићи за које предсједник и чланови бирачког одбора утврде да су важећи додају се групи за одговарајућег кандидата и
- и) утврђују укупан број важећих гласова за сваког кандидата.

(2) Неважећи гласачки листићи, из члана 26. овог Правилника, дијеле се у двије групе:

- а) неважећи неозначени гласачки листићи и
- б) неважећи остали гласачки листићи.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора:

- а) броје листиће сваке категорије неважећих гласачких листића и добијени број предсједник уписује на Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР - већински глас (у даљем тексту ЗР-ВГ) за тај изборни ниво. Пакују неважеће гласачке листиће у заштитне вреће за изборни материјал у складу с чланом 31. став (6), чланом 32. став (6) и чланом 34 став (5) овог Правилника;
- б) предсједник уписује резултате бројања гласова за сваког кандидата на Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-ВГ за тај изборни ниво. Ако кандидат не добије ни један глас, уписује се "0" поред имена тог кандидата и
- ц) пакују важеће гласачке листиће у заштитне вреће за изборни материјал, у складу с чланом 31. став (2), чланом 32. став (2) и (3) и чланом 34 став (2) овог Правилника.

(4) Предсједник бирачког одбора ће приликом уписивања броја освојених гласова за кандидате Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-ВГ у све квадратиће испред уписаног броја који буду празни уписати једну средњу црту да пониште тај квадратић.

(5) Предсједник свим присутнима објављује резултате бројања гласова на бирачком мјесту добијене по систему већинског гласа у складу с чланом 5.26 став (2) Изборног закона БиХ, а жуту копију Обрасца ЗР-ВГ излаже на бирачком мјесту. Предсједник фотографише оригинални Образац ЗР-ВГ те употребом погодне апликације га шаље надлежној изборној комисији. Предсједник накнадно предаје зелену копију са изборним резултатима за тај ниво лицу које је овластила изборна комисија.

Члан 29.

(Бројање гласова добијених системом пропорционалне заступљености за све изборне нивое)

(1) По систему пропорционалне заступљености врши се гласање и бројање гласачких листића за изборне нивое како слиједи:

а) у Федерацији БиХ:

- 1) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,
- 2) Представнички дом Парламента Федерације БиХ,
- 3) кантоналне скупштине,
- 4) градско/општинско вijeће;

б) у Републици Српској:

- 1) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,
- 2) Народна скупштина Републике Српске,
- 3) скупштину града/скупштина општине.

ц) Скупштину Брчко дистрикта БиХ

(2) Гласачки листић је важећи ако је бирач означио квадратић:

- а) поред назива само једне политичке странке, или коалиције, или листе независних кандидата, или
имена једног независног кандидата;
- б) поред имена једног или максимално три кандидата унутар листе само једне изабране политичке странке, или коалиције, или листе независних кандидата,
- ц) поред назива једне политичке странке, или једне коалиције, или једне листе независних кандидата, и максимално три кандидата унутар те одабране политичке странке, или коалиције или листе независних кандидата и
- д) поред имена више од три кандидата на једној листи, сматра се да је та листа добила један важећи глас у сврху расподеле мандата, док се преференцијални гласови с листе сматрају неважећим.

Члан 30.

(Утврђивање броја гласова системом пропорционалне заступљености)

(1) Приликом бројања гласова по систему пропорционалне заступљености утврђује се број гласова које је освојио политички субјект и број гласова које је освојио сваки кандидат у оквиру политичког субјекта.

(2) Процедура бројања гласова је:

- а) разврставање гласачких листића, према утврђеном редослиједу за одређени изборни ниво, у групе по политичким субјектима – у групу за један политички

- субјект улазе гласачки листићи које је бирач означио на начин прописан у члану 29. став (2) овог правилника;
- b) приликом разврставања гласачких листића из тачке а) овог става, бирачки одбор на сваком гласачком листићу провјерава да ли има важећи сигурносни елемент у складу са одредбом члана 5.14 став (1) Изборног закона БиХ. Уколико бирачки одбор утврди да има листића без сигурносног елемента, проглашава их неважећим гласачким листићима;
 - c) прављење посебних група неозначених, као и гласачких листића који су испуњени тако да није могуће са сигурношћу утврдити којем политичком субјекту је бирач дао свој глас – њихову исправност утврђују предсједник и чланови бирачког одбора;
 - d) уколико је бирачки одбор утврдио гласачке листиће из тачке б) и ц) овог става, обавезно у ЗАРБО у дио 310 наводи подatak колико је утврђено неважећих гласачких листића по категоријама из тачке д) овог става и број неважећих гласачких листића из тачке б) и ц). Уколико бирачки одбор није нашао гласачке листиће и става б) и ц) овог става у дио 310 ЗАРБО ништа не уписује. Бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ, код провођења општих избора, за гласачке листиће из ФБиХ уписује у дио 310а док гласачке листиће из РС уписује у дио 310б;
 - e) Бирачки одбор гласачке листиће из тачке б) и ц) овог става пакује према схеми пакирања са друге двије категорије неважећих гласачких листића, само упаковане гумицом у посебну рулу са стикером на роли на ком уписују “Неважећи гласачки листићи без сигурносних елемената.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора провјеравају гласачке листиће из става (2) тачка б) овог члана. Гласачки листићи за које предсједник и чланови бирачког одбора утврде да су важећи додају се групи за политички субјект.

(4) Неважећи гласачки листићи се дијеле у двије групе:

- а) неважећи неозначени гласачки листићи и
- б) неважећи остали гласачки листићи

броје се и утврђује се њихов број.

(5) Предсједник бирачког одбора у Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-пропорционална заступљеност (у даљем тексту ЗР-ПЗ) за тај изборни ниво уписује податке утврђене у ставу (4) овог члана.

(6) Бирачки одбор разврстава важеће гласачке листиће свих политичких субјеката у групе:
а) гласачких листића за независне кандидате и кандидате за националне мањине,
б) гласачких листића за политичке партије, коалиције и листе независних кандидата.

(7) Групе гласачких листића из става (6) тачка б) овог члана бирачки одбор разврстава у три подгрупе:

- 1) подгрупу гласачких листића на којима је бирач ставио X у квадратић само испред назива политичког субјекта,
- 2) подгрупу гласачких листића на којима је бирач ставио X у квадратиће испред имена 4 и више кандидата тог политичког субјекта,
- 3) подгрупу гласачких листића на којима је бирач ставио X у квадратиће испред имена једног, два или три кандидата тог политичког субјекта,

(8) Бирачки одбор броји гласачке листиће из става (6) тачка а) овог члана и уписује број гласова за сваког независног кандидата и кандидата за националну мањину у Образац за збирне резултате ЗР (пропорционална заступљеност), а исте пакује у складу са чланом 31. став (3), (4) и (5), чланом 32. став (4) и (5) или чланом 34. став (4). Бирачки одбор броји сваку подгрупу гласачких листића из става (7) тачка 1), 2) и 3) овог члана, методом дуплог бројања по 25 гласачких листића. Предсједник уписује број сваке подгрупе гласачких листића у образац Записник о броју гласачких листића по категоријама (ЗГЛК), док укупан број гласачких листића за тај политички субјект уписује у Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-ПЗ. Сви гласачки листићи из става (7) тачка 1), 2) и 3) овог члана су важећи гласови за политичку партију, коалицију или листу независних кандидата.

(9) Након завршене процедуре из става (7) овог члана, бирачки одбор методом исчитавања редних бројева кандидата и евидентирањем усправним цртицама у помоћном обрасцу за други круг бројања гласова по кандидатима, броји гласачке листиће из става (6) тачка ц) овог члана. Предсједник бирачког одбора ће у Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-ПЗ, евидентирани број гласова за све кандидате.

(10) Предсједник бирачког одбора ће приликом уписивања броја освојених гласова за политичке субјекте и за кандидате политичког субјекта у Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР-ПЗ у све квадратиће испред уписаног броја који буду празни уписати једну средњу црту да пониште тај квадратић.

ПОГЛАВЉЕ V ПАКОВАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Одељак А. Општи избори

Члан 31.

(Редовна бирачка мјеста ФБиХ – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) На редовним бирачким мјестима у Федерацији БиХ изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за Предсједништво БиХ пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ВГ – плава копија.

(3) Гласачки листићи за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(4) Гласачки листићи за Представнички дом Парламента ФБиХ пакују се у **ЉУБИЧАСТЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(5) Гласачки листићи за кантоналне скупштине пакују се у **БОРДО ЦРВЕНЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

1. пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
2. коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(6) Неискориштени и оштећени гласачки листићи за Предсједништво БиХ, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, Представнички дом ФБиХ, кантоналне скупштине пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** за сваки ниво по једна тако што се у њих стављају:

- a) неискориштени гласачки листићи и
- b) коверта оштећени гласачки листићи.

(7) У **ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** пакују се:

- a) ЗАРБО– оригинал у корицама и
- a) Коверта са изводом из Централног бирачког списка за редовне бираче и фолија са ПДЛ обрасцима.

(8) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – црвена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – црвена копија,
 - 4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК -црвена копија.
- b) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – зелена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – зелена копија и
 - 4) ЗАРБО – зелена копија.
- 5) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – зелена копија.

(9) Оригинал обрасце које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверте за Централну изборну комисију БиХ стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – оригинал у корицама и
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – оригинал у корицама
- 4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – оригинал у корицама.

(10) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 133A025) на два мјesta на заштитној врећи. Свака врећа мора бити чврсто

залијепљена љепљивом траком испод мјеста где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(11) Бирачки одбор у основној изборној јединици Брчко дистрикт БиХ изборни материјал, за нивое власти у Федерацији БиХ пакује на начин утврђен у ставу (2), (3), (4), (6), (7), (8), (9) и (10) овог члана.

(12) Бирачки одбор све вреће из става (2), (3), (4), (5) и (6) овог члана пакује у кутију за паковање врећа из члана 6. став (1) тачка б) алинеја 3.

(13) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна у достављене регистраторе и У-фолије паковати изборни материјал на начин:

- a) да у једну У-фолију пакује Образац за бројно стање;
- b) да у једну У-фолију пакује Образац за збирне резултате ЗР-ВГ;
- c) да посебно у У-фолије пакује Обрасце за збирне резултате ЗР-ПЗ;
- d) да у једну У фолију пакује Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК.

Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на начин да материјал из тачке а) пакује у један регистратор, материјал из тачке б) пакује у посебан регистратор, материјал из тачке ц) пакује у више посебних регистратора и материјал из тачке д) пакује у посебан регистратор, на којима мора бити исписано: код и назив општине, назив материјала или код нивоа чији су обрасци у регистратору, почетни и крајњи број бирачког мјеста, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (напримјер: 133А, Нови Град Сарајево, БС, БО-ИК, 001-160, 1-1; 133А, Нови Град Сарајево, 701/702, 001-160, 1-1; 133А, Нови Град Сарајево, 513, 001-050, 1-3; 133А, Нови Град Сарајево, 407, 001-040, 1-4 и 133А, Нови Град Сарајево, 209, 001-030, 1-6,), 133А, Нови Град Сарајево, ЗГЛК, 001-160, 1-1.

(14) Обрасци из става (13) тачка а), б) и ц) овог члана, у У-фолијама се пакују на начин да се пресавију тако да се кроз У-фолију јасно види број бирачког мјеста, уколико бирачки одбор није написао број бирачког мјеста изборна комисија је приликом паковања обавезна у предвиђену рубрику уписати број бирачког мјеста.

(15) Бирачки одбор пакира штамбиль у ПЛД врећици и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста. Овако упакован штамбиль доставља се Предсједнику изборне комисије.

(16) Сви помоћни обрасци за други круг бројања гласова за кандидате се пакују у кутије за паковање врећа са гласачким листићима.

(17) Након извршене примопредаје изборног материјала и потписивања обрасца Записник БО-ИК предсједник бирачког одбора задржава црвену копију, предсједник изборне комисије задржава зелену копију, а оригинал се пакује у складу са ставом (13) овог члана.

(18) Све вреће у боји су креиране на начин да је једна страна вреће у назначеној боји, док је друга страна вреће провидна.

(19) На свим врећама у које се пакују гласачки листићи и изборни материјал за Централну изборну комисију БиХ написан је текст у којем се наводи садржај изборног материјала који се пакује у ту врећу.

Члан 32.
(Редовна бирачка мјеста РС – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) На редовним бирачким мјестима у Републици Српској изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за Предсједништво БиХ пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- a) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- b) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ВГ – плава копија.

(3) Гласачки листићи за предсједника и потпредсједнике Републике Српске пакују се у **ЖУТЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- a) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- b) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ВГ – плава копија.

(4) Гласачки листићи за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- a) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- b) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(5) Гласачки листићи за Народну скупштину Републике Српске пакују се у **СМЕЉЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- a) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- b) ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(6) Неискориштени и оштећени гласачки листићи за Предсједништво БиХ, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, Предсједник и подпредсједници РС, Народну скупштину РС пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** по једна тако што се у њих стављају:

- a) неискориштени гласачки листићи и
- b) коверта оштећени гласачки листићи.

(7) У **ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** пакују се:

- a) ЗАРБО – оригинал у корицама и
- б) Коверта са изводом из коначног Централног бирачког списка за редовне бираче и фолија са ПДЛ обрасцима.

(8) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакују на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – црвена копија и

3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – црвена копија
4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – црвена копија.

б) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:
1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – зелена копија и
3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – зелена копија
4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – зелена копија.

(9) Оригинал обрасце, које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту, бирачки одбор пакују на сљедећи начин:

а) у коверту А3 за Централну изборну комисију БиХ стављају се:
1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – оригинал у корицама и
3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – оригинал у корицама,
4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – оригинал у корицама

(10) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 146Б012 на два мјеста на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто залијепљена љепљивом траком испод мјеста где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(11) Бирачки одбор у основној изборној јединици Брчко дистрикт БиХ изборни материјал, за нивое власти у Републици Српској пакира на начин утврђен у ставу (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) и (10) овог члана.

(12) Бирачки одбор све вреће из става (2), (3), (4), (5) и (6) овог члана пакује у кутију за паковање врећа из члана 6. став (1) тачка б) алинеја 3.

(13) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна у достављене регистраторе и У-фолије паковати изборни материјал на начин:

- а) да у једну У-фолију пакују Образац за бројно стање, обрасце;
- б) да посебно у У-фолије пакују Обрасце за збирне резултате ЗР-ВГ;
- с) да посебно у У-фолије пакују Обрасце за збирне резултате ЗР-ПЗ;
- д) да у једну У фолију пакују Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК.

Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на начин да материјал из тачке а) пакује у један регистратор, материјал из тачке б) пакира у два посебна регистратора, материјал из тачке ц) пакују у два посебна регистратора, и материјал из тачке д) пакују у посебан регистратор, на којима мора бити исписано: код и назив општине, назив материјала или код нивоа чији су обрасци у регистратору, почетни и крајњи број бирачког мјеста, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (напримјер: 146Б, Рогатица, БС, БО-ИК, 001-024, 1-1; 146Б, Рогатица, 703, 001-024, 1-1; 146Б, Рогатица, 523, 001-024, 1-1;

146Б, Рогатица, 600, 001-024, 1-1 и 146Б, Рогатица, 308, 001-024, 1-1), 146Б, Рогатица, ЗГЛК, 001-024, 1-1.

(14) Обрасци из става (13) тачка а), б) и ц) овог члана, у У-фолијама се пакују на начин да се пресавију тако да се кроз У-фолију јасно види број бирачког мјеста, уколико бирачки одбор није написао број бирачког мјеста изборна комисија је приликом паковања обавезна у предвиђену рубрику уписати број бирачког мјеста.

(15) Бирачки одбор пакира штамбиль у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста. Овако упакован штамбиль доставља се Предсједнику изборне комисије.

(16) Сви помоћни обрасци за други круг бројања гласова за кандидате се пакују у кутије за паковање врећа са гласачким листићима.

(17) Након што извршене примопредају изборног материјала и потписивања обрасца Записника БО-ИК предсједник бирачког одбора задржава црвену копију, предсједник изборне комисије задржава зелену копију, а оригинал се пакује у складу са ставом (13) овог члана.

(18) Све вреће у боји су креиране на начин да је једна страна вреће у назначеној боји, док је друга страна вреће провидан.

(19) На свим врећама у које се пакују гласачки листићи и изборни материјал за Централну изборну комисију БиХ написан је текст у којем се наводи садржај изборног материјала који се пакује у ту врећу.

Члан 33.

(Паковање изборног материјала након бројања и обједињавања)

(1) Бирачки одбор или тим из члана 64. став (4) овог Правилника изборни материјал пакује на начин како је прописано овим Правилником, и то у исту врећу, заједно са сигурносним печатом којим је бирачки одбор претходно запечатио ту врећу.

(2) Бирачки одбор или тим врећу из става (1) овог члана печати новим сигурносним печатом чији је број уписан на оригиналном обрасцу којег је тим преbroјao.

Одељак Б. Локални избори

Члан 34.

(Паковање изборног материјала – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) На редовним бирачким мјестима изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за начелника општине и градоначелника града пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) преbroјани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ВГ – плава копија.

(3) Гласачки листићи за градоначелника града Источно Сарајево пакују се у **ЖУТЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ВГ – плава копија.

(4) Гласачки листићи за општинско вијеће, скупштину општине, скупштину града и скупштину Брчко дистрикта БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР-ПЗ – плава копија.

(5) Неискориштени и оштећени гласачки листићи за начелника општине, градоначелника града, градоначелника Града Источно Сарајево у основним изборним јединицама где се проводе избори, општинско вијеће, скупштину општине, скупштину града и скупштину Брчко дистрикта БиХ пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** стављају:

- а) неискориштени гласачки листићи и
- б) коверта са оштећеним гласачким листићима.

(6) У **ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** пакују се:

- а) ЗАРБО – оригинал у корицама и
- б) коверта са изводом из коначног Централног бирачког списка за редовне бираче и фолија са ПДЛ обрасцима.

(7) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакују на следећи начин:

- а) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – црвена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – црвена копија,
 - 4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – црвена копија
- б) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – зелена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – зелена копија и
 - 4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – зелена копија.

У основним изборним јединицама у којима се проводе избори за градоначелника Града Источно Сарајево у алинеји а) и б) додају се копије, црвена и зелена Обрасца за збирне резултате већински глас за градоначелника Града Источно Сарајево.

(8) Оригинал обрасце које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на следећи начин:

- а) у коверту А3 за Централну изборну комисију БиХ стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР-ВГ – оригинал у корицама и

- 3) Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ – оригинал у корицама.
- 4) Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК – оригинал у корицама.

У основним изборним јединицама у којима се проводе избори за градоначелника Града Источно Сарајево у алинеји а) додаје се оригинал Обрасца за збирне резултате већински глас за градоначелника Града Источно Сарајево.

(9) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 133A025 на два мјesta на заштитној врећи. Свака врећа мора бити чврсто затворена пластичним печатом чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(10) У Граду Мостару бирачки одбор пакује гласачке листиће за ниво Градска изборна јединица – 199 у једну свијетло плаву заштитну врећу, а гласачке листиће за ниво своје изборне јединице градског подручја (151, 152, 153, 154, 155 или 156) у другу тамно плаву заштитну врећу, на начин прописан у ставу (4) овог члана. Преостали изборни материјал бирачки одбор пакује на начин прописан у ставовима (5), (6), (7) и (8) овог члана.

(11) Бирачки одбор је дужан да на заштитне свијетло плаве вреће, поред уписаног броја бирачког мјеста, упише маркером КОД-199, односно КОД своје изборне јединице градског подручја (151–156) гласачких листића који су упаковани у тамно плаву врећу.

(12) Бирачки одбор све вреће из става (2), (3), (4), (5) и (10) овог члана пакује у кутију за паковање врећа из члана 6. став (1) тачка б) алинеја 3.

(13) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна у достављене регистраторе и У-фолије паковати изборни материјал на начин:

- a) да у једну У-фолију пакира Образац за бројно стање, обрасце;
- b) да у једну У-фолију пакира Образац за збирне резултате ЗР-ВГ;
- c) да у једну У-фолију пакира Образац за збирне резултате ЗР-ПЗ;
- d) да у једну У фолију пакује Образац Записника о броју гласачких листића по категоријама ЗГЛК.

Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на начин да материјал из тачке а) пакује у један регистратор, материјал из тачке б) пакира у посебан регистратор, материјал из тачке ц) пакује у посебан регистратор и материјал из тачке д) пакује у посебан регистратор, на којима мора бити исписано: код и назив општине, назив материјала или код нивоа чији су обрасци у регистратору, почетни и крајњи број бирачког мјеста, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (напримјер: 133A, Нови Град Сарајево, БС, БО-ИК, 001-160, 1-1; 133A, Нови Град Сарајево, НА, 001-160, 1-1; 133A, Нови Град Сарајево, ОВ, 001-050, 1-3, 133A, Нови Град Сарајево, ЗГЛК, 001-160, 1-1. Изборне комисије из члана 77. тачка б) овог Правилника пакују још један регистратор са обрасцима за Градоначелника Града Источно Сарајево.

(14) Обрасци из става (13) тачка а), б) и ц) овог члана, у У-фолијама се пакују на начин да се пресавију тако да се кроз У-фолију јасно види број бирачког мјеста, уколико бирачки одбор није написао број бирачког мјеста изборна комисија је приликом паковања обавезна у предвиђену рубрику уписати број бирачког мјеста.

(15) Бирачки одбор пакира штамбиљ у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста.

(16) Одредбе става (2) овог члана не примјењују се за бирачке одборе у Брчко дистрикту БиХ јер се градоначелник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине не бира директно.

(17) Сви помоћни обрасци за други круг бројања гласова за кандидате се пакују у кутије за паковање врећа са гласачким листићима.

(18) Након извршене примопредају изборног материјала и потписивања обрасца Записника БО-ИК предсједник бирачког одбора задржава првену копију, предсједник изборне комисије задржава зелену копију а оригинал се пакује у складу са ставом (13) овог члана.

(19) Све вреће у боји су креиране на начин да је једна страна вреће у назначеној боји, док је друга страна вреће провидна.

(20) На свим врећама у које се пакују гласачки листићи и изборни материјал за Централну изборну комисију БиХ написан је текст у којем се наводи садржај изборног материјала који се пакује у ту врећу.

Члан 35.

(Паковање изборног материјала након бројања и обједињавања)

(1) Бирачки одбор или тим из члана 64. став (4) овог Правилника изборни материјал пакују на начин како је прописано овим Правилником, и то у исту врећу, заједно са сигурносним печатом којим је бирачки одбор претходно запечатио ту врећу.

(2) Бирачки одбор или тим врећу из става (1) овог члана печати новим сигурносним печатом чији је број уписан на оригиналном обрасцу којег је тим преbroјао.

ДИО ЧЕТВРТИ – БИРАЧКА МЈЕСТА ЗА ГЛАСАЊЕ НЕПОТВРЂЕНИМ-КОВЕРТИРАНИМ ГЛАСАЧКИМ ЛИСТИЋИМА, БИРАЧКА МЈЕСТА ЗА ГЛАСАЊЕ У ОДСУСТВУ И МОБИЛНИ ТИМ

ПОГЛАВЉЕ I БИРАЧКА МЈЕСТА ЗА ГЛАСАЊЕ НЕПОТВРЂЕНИМ-КОВЕРТИРАНИМ ГЛАСАЧКИМ ЛИСТИЋИМА

Члан 36.

(Бирачко мјесто за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима)

(1) Централна изборна комисија БиХ за бирачка мјеста одређена за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима пакује гласачке листиће у коверте за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима са заштитном ковертом.

(2) Коверте из става (1) овог члана се пакују у картонске кутије на којој се налази број бирачког мјеста, назив основне изборне јединице, број коверата и потпис овлаштеног лица Централне изборне комисије БиХ.

(3) Укупан број коверти с гласачким листићима из става (1) овог члана износи:

- а) 50 за основне изборне јединице до 10.000 бирача,
- б) 100 за основне изборне јединице од 10.000 до 50.000 бирача и
- ц) 200 за основне изборне јединице преко 50.000 бирача.

Члан 37.

(Издавање непотврђеног-ковертираног гласачког листића – члан 5.18 Изборног закона БиХ)

(1) Бирачу који је стицањем пунолетства први пут уписан у Централни бирачки списак од дана закључења Централног бирачког списка до дана избора, а који бирачком одбору преда потврду издату од Центра за бирачки списак којом потврђује да се његово име не налази уписано ни на једном изводу из Централног бирачког списка, бирачки одбор ће омогућити гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима.

(2) Бирачу са пребивалиштем у Брчко дистрикту БиХ чије се име не налази на изводу из Централног бирачког списка, омогућит ће се да гласа непотврђеним-ковертираним гласачким листићима уколико бирач приложи потврду из става (1) овог члана и увјерење о ентитетском држављанству.

(3) Бирачки одбор ће бирачу који се налази на списку који је доставила Централна изборна комисија БиХ о држављанима БиХ који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за гласање изван земље, а затекне се у Босни и Херцеговини, омогућити да гласа непотврђеним-ковертираним гласачким листићима.

Члан 38.

(Гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима – члан 3.16 став (6) и 3.17 Изборног закона БиХ)

(1) По једно бирачко мјесто у свакој основној изборној јединици бит ће одређено за издавање непотврђених-ковертираних гласачких листића.

(2) Након што члан бирачког одбора задужен за идентификацију идентификује бирача из члана 37. став (1) овог Правилника и упише потребне податке у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају непотврђеним гласачким листићима, бирач се потписује у предвиђено поље за потпис у овом изводу.

(3) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића на основу идентификационог документа бирача испуњава неопходне податке на предњој страници коверте с непотврђеним –ковертираним гласачким листићима, на основу којих се може проверити бирачко право. Након тога члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића, на сваки гласачки листић, на предњој страници испод текста “Упутство за гласање“ у доњем лијевом углу ставља отисак штамбиља бирачког мјеста за гласање непотврђеним гласачким листићима и потписује се поред штамбиља, затим му издаје гласачке листиће и заштитну коверту те га одмах упућује према једној од слободних гласачких кабина како би попунио гласачке листиће.

(4) На предњу страницу коверте за непотврђене-ковертиране гласачке листиће уписују се следећи подаци:

- a) број бирачког мјеста;
- b) презиме и име бирача;
- c) јединствени матични број бирача;
- d) датум рођења и
- e) подаци о називу и броју предоченог идентификационог документа и назив органа које је издало овај документ.

(5) Образац изгледа коверте саставни је дио овог Правилника.

(6) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића задржава идентификациони документ бирача до момента када бирач врати непотврђене-ковертиране гласачке листиће запаковане у заштитној бијелој коверти, а документацију из члана 37. став (1) овог Правилника прилаже уз извод из Централног бирачког списка. Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића ставља сигурносну бијелу коверту у коверту с подацима о бирачу који гласа непотврђеним-ковертираним гласачким листићима. Коверта се залијепи и бирач је убацује у гласачку кутију.

Члан 39. (Бројање коверти са гласачким листићима)

(1) Након затварања бирачког мјеста, предсједник и чланови бирачког одбора бирачког мјеста за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима броје коверте с гласачким листићима.

(2) Коверте с гласачким листићима с бирачких мјеста за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима отварају се и броје се гласачки листићи у Главном центру за бројање.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора:

- a) након попуне Обрасца за бројно стање за бирачко мјесто за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићима отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
- b) броје коверте с непотврђеним гласачким листићима, контролирају бројање, а добијени број предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање непотврђеним гласачким листићима;
- c) пакује коверте с непотврђеним-ковертираним гласачким листићима у одговарајућу заштитну вређу за паковање изборног материјала, у складу с чланом 40. овог Правилника и
- d) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за бирачка мјеста која издају непотврђене гласачке листиће.

Члан 40. (Паковање изборног материјала)

(1) На бирачким мјестима овлаштеним за издавање непотврђених-ковертираних гласачких листића у Федерацији БиХ и Републици Српској и Брчко дистрикт БиХ бирачки одбори пакују изборни материјал на сљедећи начин:

а) у **ЗЕЛЕНУ ЗАШТИТНУ ВРЕЂУ** стављају се:

- 1) пребројане коверте с непотврђеним гласачким листићима и
- 2) плава копија Обрасца за бројно стање БСН;

б) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЂУ** стављају се:

- 1) неискориштене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
- 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и

ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БСН (оригинал у корицама),
- 2) ЗАРБО (оригинал у корицама) и
- 3) списак бирача који имају право гласати непотврђеним гласачким листићима.

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с непотврђеним гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на следећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСН
(црвена копија),
- b) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСН
(зелена копија), ЗАРБО (зелена копија),
- ц) извод из коначног Централног бирачког списка и
- д) ПДЛ обрасци.

(3) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 146БННН на два мјesta на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто залијепљена љеplивом траком испод мјеста где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(4) Бирачки одбор пакује штамбиль у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста. Овако упакован штамбиль доставља се предсједнику изборне комисије.

ПОГЛАВЉЕ II БИРАЧКО МЈЕСТО ЗА ГЛАСАЊЕ У ОДСУТВУ

Члан 41.

(Бирачко мјесто за гласање у одсуству)

(1) Гласачки листићи за гласање у одсуству су запаковани у коверте у којима се налази одговарајућа комбинација гласачких листића по основним изборним јединицама за које су бирачи уписаны у извод из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица.

(2) Укупан број различитих комбинација гласачких листића посебно се утврђује за сваке изборе и зависи од врсте избора који се проводе.

(3) Број различитих комбинација гласачких листића које добија једна основна изборна јединица одређен је бројем бирача који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица.

(4) Шифра одређене комбинације гласачких листића и називи основних изборних јединица на које се комбинација односи одштампани су на свакој коверти с комбинацијом гласачких листића за гласање у одсуству.

(5) Бирачко мјесто за гласање у одсуству добија одговарајући број коверти с комбинацијама гласачких листића према броју бирача у изводу из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица. Овом броју додаје се по једна резервна комбинација за

сваку изборну јединицу за коју су уписаны бирачи у извод из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица.

(6) Коверте с комбинацијама гласачких листића за гласање у одсуству пакују се у кутије, с тим да су различите комбинације унутар сваке кутије посебно одијељене. На свакој кутији за бирачка мјеста за гласање у одсуству, осим података које садрже и кутије с гласачким листићима за редовна бирачка мјеста, укључујући и листу комбинација с гласачким листићима која се налази у кутији с назначеним бројем коверти за сваку комбинацију.

Члан 42.

(Гласање на бирачком мјесту за гласање у одсуству)

(1) На бирачким мјестима за гласање у одсуству примјењују се процедуре гласања утврђене за редовна бирачка мјеста. Бирачу који гласа на бирачком мјесту за гласање у одсуству издају се коверте које садрже гласачке листиће који се издају у основној изборној јединици за коју бирач гласа.

(2) Бирачки одбор, прије отварања бирачког мјеста за гласање у одсуству, обавља исте радње као и бирачки одбор на редовним бирачким мјестима, како је утврђено чланом 18. овог Правилника, осим што на тим бирачким мјестима ручно броје коверте које садрже гласачке листиће по основним изборним јединицама за које бирачи гласају. Добијене бројеве преbroјаних коверти предсједник уноси у Образац за бројно стање.

(3) Члан бирачког одбора за издавање коверте са гласачким листићима, обавезан је да на сваки гласачки листић, на предњој страници испод текста "Упутство за гласање" у доњем лијевом углу стави отисак штамбиља бирачког мјеста за гласање у одсуству и потписује се поред штамбиља.

Члан 43.

(Бројање коверти са гласачким листићима)

(1) Након затварања бирачког мјеста, предсједник и чланови бирачког одбора бирачког мјеста за гласање у одсуству броје коверте с гласачким листићима.

(2) Коверте с гласачким листићима с бирачких мјеста за гласање у одсуству отварају се и броје се гласачки листићи у Главном центру за бројање.

(3) Коверте с непотврђеним-ковертираним гласачким листићима (ако одређено бирачко мјесто за гласање у одсуству издаје непотврђене-ковертирани гласачке листиће) предсједник и чланови бирачког одбора достављају на верификацију Главном центру за бројање и ако бирачко право за датог бирача буде потврђено, ови гласачки листићи броје се у Главном центру за бројање.

(4) Предсједник и чланови бирачког одбора:

- a) након попуне Обрасца за бројно стање за бирачко мјесто за гласање у одсуству отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
- b) разврставају коверте с гласачким листићима на:
 - 1) коверте с непотврђеним гласачким листићима (за она бирачка мјеста у одсуству која издају непотврђене гласачке листиће) и
 - 2) коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству;

- c) разврставају коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, односно по ознакама комбинација гласачких листића на ковертама;
- d) броје коверте с непотврђеним гласачким листићима, контролишу бројање, а добијени број предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање непотврђеним гласачким листићима;
- e) броје коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству, контролишу бројање, а добијени број коверти по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање у одсуству;
- f) вежу заједно коверте за гласање у одсуству с истим комбинацијама гласачких листића по основним изборним јединицама и пакују их у одговарајућу заштитну врећу за паковање изборног материјала у одсуству, у складу с чланом 44. овог Правилника;
- g) пакују коверте с непотврђеним-ковертираним гласачким листићима у одговарајућу заштитну врећу за паковање изборног материјала, у складу с чланом 40. овог Правилника и
- h) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за бирачка мјеста за гласање у одсуству и Образац за бројно стање за бирачка мјеста која издају непотврђене гласачке листиће.

Члан 44.
(Паковање изборног материјала)

(1) На бирачким мјестима за гласање у одсуству бирачки одбори пакује изборни материјал на сљедећи начин:

- a) у **ЦРВЕНУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) пребројане коверте са сетовима гласачких листића уvezане по основним изборним јединицама и
 - 2) плава копија Обрасца за бројно стање БСО;
- b) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) неискориштене коверте са сетовима гласачких листића упакиране у оригиналне кутије и
 - 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и
- ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БСО (оригинал у корицама),
 - 2) ЗАРБО (оригинал у корицама) и
 - 3) извод из коначног Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСО (првена копија) и
- b) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСО(зелена копија), и ЗАРБО (зелена копија).

(3) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 146Б012 на два мјеста на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто залијепљена љепљивом траком испод мјеста где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(4) Бирачки одбор пакира штамбиль у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста. Овако упакован штамбиль доставља се предсједнику изборне комисије.

ПОГЛАВЉЕ III МОБИЛНИ ТИМ

Члан 45. (Гласачки листићи)

(1) Гласачки листићи за мобилни тим пакују се у заштитне коверте на којима је уписан број комбинације.

(2) Коверте из става (1) овог члана и персонализоване коверте се пакују у картонску кутију на којој се налази број мобилног тима, број коверата и потпис овлаштеног лица Централне изборне комисије БиХ.

(3) Укупан број комплета с гласачким листићима из става (2) овог члана једнак је броју бирача на изводу из Централног бирачког списка за мобилни тим увећан за:

- а) двије коверте уколико су бирачи који гласају путем мобилног тима из те основне изборне јединице,
- б) једну коверту за бираче који гласају путем мобилног тима а нису из те основне изборне јединице.

Члан 46. (Гласање бирача из члана 5.21 став (4) Изборног закона БиХ)

(1) У сврху гласања бирача везаног за домове, хоспитализованог лица или бирача који ће гласати у затворима и притворским јединицама, изборне комисије ће у року до десет дана прије дана одржавања избора, узимајући у обзир територијалну распоређеност и број институција, организовати мобилне тимове који ће на дан избора посјетити бирача из ове категорије у њиховим домовима или институцијама. Мобилни тим има једног предсједника и два члана. Предсједник руководи радом мобилног тима и одговоран је за његову законитост. Изборна комисија један сат прије отварања бирачких мјеста предаје сваком формираном мобилном тиму материјал, како слиједи:

- а) извод из Централног бирачког списка за бираче који су пријављени за гласање на овај начин;
- б) одговарајући број гласачких листића запакираних у заштитне коверте, које су стављене у персонализоване коверте на којима су уписане шифре основних изборних јединица за које се гласа. Образац изгледа коверте саставни је дио овог правилника;
- с) одговарајући број помоћних гласачких кутија (картонске кутије);
- д) Образац за бројно стање – мобилни тим;
- е) потрошни материјал који је неопходан у процесу гласања и бројања гласачких листића;

- ф) ЗАРБО и
- г) списак бирача с адресама и контакт-телефонима из тачке а) овог става.

(2) По преузимању изборног материјала од изборне комисије, предсједник и чланови мобилног тима:

- а) уписују своја имена у ЗАРБО и потписују се у дијелу ЗАРБО који је за то предвиђен;
- б) уписују број бирача с извода из става (1) тачка а) овог члана на предвиђено мјесто у Обрасцу за бројно стање – МОБИЛНИ ТИМ;
- ц) ручно броје примљене персонализиране коверте у којима су заштитне коверте са гласачким листићима према шифрама основних изборних јединица за које се гласа, а према бирачкој опцији бирача који су уписаны у извод из става (1) тачка а) овог члана и уписују тај број у Образац за бројно стање;
- д) формирају помоћну гласачку кутију за мобилни тим и стављају папирни печат самољепљиви на отвор гласачке кутије и
- е) уписују серијске бројеве печата с помоћне гласачке кутије у Образац за бројно стање.

(3) Приликом издавања гласачких листића предсједник мобилног тима ставља отисак штамбиља мобилног тима на сваки гласачки листић, на предњој страници испод текста “Упутство за гласање“ упутства у доњем лијевом углу, затим се потписује поред штамбиља те гласачке листиће и заштитну куверту даје бирачу.

(4) Начин гласања бирача с посебним потребама не разликује се од начина гласања утврђеног чланом 18. овог Правилника, с том разликом што на персонализирану коверту уписују име / име оца / презиме бирача и ЈМБ који је гласао путем мобилног тима. Мобилни тим приликом рада на терену, након гласања бирача с посебним потребама на одређеној локацији, самољепљивом траком лијепи отвор гласачке кутије који потписују предсједник и чланови мобилног тима. Након завршетка рада на терену мобилни тим ставља на отвор помоћне гласачке кутије самољепљиви папирни печат на који се потписују предсједник и чланови мобилног тима, а серијски број печата евидентира на Обрасцу за бројно стање.

(5) За бираче који ће гласати у затворима, установа ће обезбедити идентификационој документ како би мобилни тим могао утврдити идентитет бирача, а бирач гласа у складу са начином гласања утврђеног чланом 18. овог Правилника, с том разликом што на персонализовану коверту уписују име / име оца / презиме бирача и ЈМБ који је гласао путем мобилног тима.

(6) Мобилни тим почиње радити у 7.00 сати, а завршава у 19.00 сати. Мобилни тим у 19.00 сати у сједишту изборне комисије пакује свој изборни материјал у складу с чланом 48. овог Правилника и предаје га изборној комисији.

Члан 47.

(Бројање коверти с гласачким листићима мобилних тимова)

(1) Након што посјете све бираче који гласају путем мобилног тима предсједник и чланови мобилног тима у сједишту изборне комисије броје коверте с гласачким листићима на слједећи начин:

- a) броје и уписују укупан број преосталих неискориштених коверти с гласачким листићима за сваки изборни ниво у Образац за бројно стање за гласање путем мобилног тима;
- b) пакују неискориштене коверте с гласачким листићима у вређу утврђену у члану 48. став (1) тачка б) овог Правилника;
- c) броје и уписују у Образац за бројно стање укупан број потписа гласача из члана 46. став (1) тачка а) овог Правилника;
- d) броје и уписују укупан број коверти оштећених гласачких листића и пакују их у одговарајућу коверту;
- e) након уписа претходно утврђених података у Образац за бројно стање мобилног тима отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
- f) разврставају коверте с гласачким листићима за гласање путем мобилног тима по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, односно по ознакама комбинација гласачких листића на ковертама;
- g) броје коверте с гласачким листићима за гласање путем мобилног тима, што значи да се контролишу и броје коверте а не гласачки листићи, а добијени број коверти по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање путем мобилног тима;
- h) вежу заједно коверте с гласачким листићима и пакују их у одговарајућу заштитну вређу за паковање изборног материјала мобилног тима, у складу с чланом 48. овог правилника и
- i) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за мобилне тимове.

(2) Оригинални Образац бројног стања, ЗАРБО, Образац бројног стања за гласање путем мобилног тима и упаковани изборни материјал мобилни тим доставља изборној комисији.

Члан 48. (Паковање изборног материјала)

(1) Мобилни тим пакује изборни материјал на сљедећи начин:

- a) у **НАРАНЦАСТУ ЗАШТИТНУ ВРЕЂУ** стављају се:
 - 1) пребројане коверте са сетовима гласачких листића уvezане по основним изборним јединицама и
 - 2) плава копија Обрасца за бројно стање БСМ;
- б) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЂУ** стављају се:
 - 1) неискориштене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
 - 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и
- ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЂУ** стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БСМ (оригинал у корицама),
 - 2) ЗАРБО (оригинал у корицама),
 - 3) извод из коначног Централног бирачког списка (за бираче који су везани за своје домове због старости, болести или инвалидитета и бираче који су затвореници или су везани за установе, а имају право гласати) и
 - 4) ПДЛ обрасци.

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСМ (црвена копија) и
- b) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСМ (зелена копија) и ЗАРБО (зелена копија).

(3) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број мобилног тима 146БМТ1 на два мјеста на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто залијепљена љепљивом траком испод мјesta где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(4) Бирачки одбор пакира штамбиль у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број мобилног тима. Овако упакован штамбиль доставља се предсједнику изборне комисије.

**ДИО ПЕТИ – ДКП И ГЛАСАЊЕ ПУТЕМ ПОШТЕ
ПОГЛАВЉЕ I НАЧИН ПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА НА БИРАЧКИМ МЈЕСТИМА У
ДКП БИХ – члан 1.5 став (3) Изборног закона БиХ**

**Члан 49.
(Достава изборног материјала)**

(1) Централна изборна комисија БиХ ће најкасније десет дана прије отварања бирачких мјеста доставити Министарству спољних послова БиХ изборни материјал и то:

- a) извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто у ДКП БиХ;
- b) одговарајући број заштитних коверата у којима се налазе гласачки листићи са посебном заштитом, а на којима је исписан број комбинације и назив изборних јединица који припадају тој комбинацији ;
- c) одговарајући број гласачких кутија;
- d) комплет образца за бирачко мјесто;
- e) постере с упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче;
- f) ЗАРБО и
- g) потрошни материјал према спецификацији из ЗАРБО, неопходан за процес гласања и бројања гласачких листића.
- h) Штамбиль из члана 2 став (1) тачка 33. овог Правилника.

(2) Министарство спољних послова БиХ ће три дана прије, а најкасније 12 сати прије отварања бирачких мјеста у ДКП БиХ, доставити бирачком одбору одговарајућег ДКП-а БиХ изборни материјал из става (1) овог члана.

(3) Бирачки одбор провјерава да ли је изборни материјал који је примио од Министарства ванјских послова БиХ комплетан и у исправном стању, што уписује у ЗАРБО.

(4) Након примљеног изборног материјала, предсједник и чланови бирачког одбора поступају у складу с чланом 42. овог Правилника.

Члан 50.

(Процедуре гласања)

(1) Гласање на бирачком мјесту у ДКП БиХ се проводи по процедури утврђеној у члану 42. овог Правилника.

(2) Важећи идентификациони документ за гласање бирача у ДКП БиХ је утврђен у члану 5.12, односно 3.15 став (5) Изборног закона БиХ.

Члан 51.

(Бројање коверти с гласачким листићима ДКП БиХ)

Бројање коверти са гласачким листићима на бирачким мјестима у ДКП БиХ се врши по процедури утврђеној у члану 43. овог Правилника.

Члан 52.

(Бирачко мјесто у ДКП БиХ)

(1) На бирачким мјестима у ДКП БиХ бирачки одбори пакује изборни материјал на сљедећи начин:

а) у ЦРВЕНУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ стављају се:

- 1) пребројане коверте са сетовима гласачких листића уvezане по основним изборним јединицама и
- 2) плава копија Обрасца за бројно стање БСО;

б) у ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ стављају се:

- 1) неискориштене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
- 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и

ц) у ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БСО (оригинал у корицама),
- 2) ЗАРБО (оригинал у корицама) и
- 3) извод из коначног Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица и ПДЛ образац (ако се користио)
- 4) ПЛД врећица (Штамбиль за овјеру гласачких листића)

(2) Копије образаца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- а) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСО (црвена копија)

(3) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримjer: број бирачког мјеста А01 на два мјеста на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто залијепљена љеplјивом траком испод мјеста где се кроз предвиђене отворе на врећи провлачи пластични печат чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(4) Бирачки одбор пакује штамбиль у ПЛД врећицу и на врећици обавезно црним маркером уписује број бирачког мјеста.

Члан 53.
(Поврат изборног материјала и рок за поврат)

Оригинални Образац бројног стања, ЗАРБО и упакирани изборни материјал бирачки одбор у ДКП БиХ, путем Министарства ванских послова БиХ, доставља Централној изборној комисији БиХ, најкасније 5 дана од дана одржавања избора.

**ПОГЛАВЉЕ II НАЧИН ГЛАСАЊА БИРАЧА КОЈИ ГЛАСА ПУТЕМ ПОШТЕ – члан
5.21 став (1) Изборног закона БиХ**

Члан 54.
(Бирачки пакет)

Централна изборна комисија БиХ свим бирачима који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за гласање путем поште доставља путем препоручене пошиљке бирачки пакет који садржи:

- а) Образац с личним подацима бирача: име и презиме, јединствени матични број, датум рођења, тренутну адресу изван БиХ (улица и број, град, поштански број, држава), комбинацијски број за гласачке листиће те упутства како треба гласати (одштампана на полеђини тог обрасца);
- б) одговарајуће гласачке листиће са посебном заштитом који се издају за основну изборну јединицу за коју гласа бирач;
- ц) повратну коверту с одштампаном (повратном) адресом Централне изборне комисије БиХ и
- д) коверту за гласачке листиће, која осигурува тајност гласања.

Члан 55.
(Повратна коверта)

Бирач који гласа путем поште шаље назад Централној изборној комисији БиХ повратну коверту, која садржи:

- а) коверту за гласачке листиће, која осигурува тајност гласа, с упакованим гласачким листићима и која је залијепљена како би се осигурала тајност гласања;
- б) копију једног од важећих идентификационих докумената, у складу с чланом 5.12, односно чланом 3.15 став (5) Изборног закона БиХ;
- ц) Образац с личним подацима бирача, који садржи податке наведене у члану 54. став (1) тачка а) овог Правилника.

Члан 56.
(Рок за прихватање повратне коверте – члан 5.21 Изборног закона БиХ)

Повратна коверта која је послата Централној изборној комисији БиХ најкасније на дан одржавања избора биће прихваћена и пребројана уколико стигне у Централну изборну комисију БиХ најкасније пет дана од дана одржавања избора и ако је на повратној коверти отисак поштанског печата земље / „бар кода“ из које се гласа с датумом не каснијим од датума одржавања избора.

Члан 57.
(Водич за гласање путем поште)

Централна изборна комисија БиХ дистрибуираће Водич за гласање путем поште, чији садржај утврђује Централна изборна комисија БиХ, преко:

- a. ДКП БиХ;
- b. клубова и удружења грађана БиХ у иностранству;
- c. интернет-странице Централне изборне комисије БиХ, налога Централне изборне комисије БиХ на друштвеним мрежама и осталих ауторизованих интернет-страница и
- d. канцеларија владиних и невладиних организација које се баве изbjеглицама и питањима миграције.

ДИО ШЕСТИ – ИЗБОРНИ РЕЗУЛТАТИ

ПОГЛАВЉЕ I ИМЕНОВАЊЕ РЕФЕРЕНата ЗА УНОС РЕЗУЛТАТА, СУПЕРВИЗОРА И КОНТРОЛОРА ИЗБОРНИХ РЕЗУЛТАТА

Члан 58.

(Референти за унос изборних резултата)

(1) Изборна комисија је обавезна да најкасније 15 дана прије дана одржавања избора осигура и умрежи довољан број рачунара путем којих ће се извршити унос изборних резултата. Под довољним бројем рачунара се сматра број рачунара који се добије када се број бирачких мјеста подјели са бројем 15.

(2) Изборна комисија је обавезна да најкасније 15 дана прије дана одржавања избора донесе решење којим ће именовати довољан број референата за унос изборних резултата (у даљем тексту: референт). Под довољним бројем сматрају се четири референта за сваки рачунар из става (1) овог члана за опште изборе, односно два референта за сваки рачунар за локалне изборе. За опште изборе референти раде у двије смјене по два референта. Приликом уноса изборних резултата један референт чита податке са зелене копије обрасца, док други референт уноси те податке у апликацију уз надзор контролора изборних резултата.

(3) Изборна комисија ће приликом именовања референата из става (2) овог члана водити рачуна да именовани познају рад на рачунарима и који су по могућности већ обављали послове референта за унос изборних резултата.

(4) Референти из става (2) овог члана у апликацију за унос изборних резултата у Јединственом информационом изборном систему Босне и Херцеговине (ЛИИС БиХ) за свако бирачко мјесто уносе:

- чињеницу да је бирачко мјесто отворено;
- одзив бирача, односно број потписа на изводу из Централног бирачког списка, у 11.00, 15.00 и 19.00 сати. Централна изборна комисија БиХ може одредити друго вријеме за унос;
- чињеницу да је бирачко мјесто затворено;
- све податке са Обрасца бројног стања;
- изборне резултате за сваки ниво власти за који се проводе избори;
- врше контролу унијетих изборних резултата.

(5) Референт је обавезан присуствовати обуци организованој од стране изборне комисије према посебном плану и програму који усвоји Централна изборна комисија БиХ. За свој рад одговора изборној комисији и има право на накнаду чију висину се одређује изборна комисија у рјешењу о именовању.

Члан 59.
(Супервизори изборних резултата)

(1) Изборна комисија је обавезна да најкасније 15 дана прије дана одржавања избора донесе рјешење којим ће именовати супервизора изборних резултата у даљем тексту: супервизор. Супервизор је особа која познаје рад на рачунарима и која је по могућности већ обављала послове супервизора изборних резултата.

(2) Супервизор ће у апликацији из члана 62. став (1) овог Правилника:

- контролисати да сви подаци за свако бирачко мјесто буду унесени од стране референата за унос;
- кориговати оне податке у апликацији за које се утврди да референти за унос су унијели погрешне податке.

(3) Супервизор је обавезан присуствовати обуци организираној од стране изборне комисије према посебном плану и програму који доноси Централна изборна комисија БиХ. Супервизори за свој рад одговора изборној комисији и има право на накнаду чију висину се одређује изборна комисија у рјешењу о именовању.

Члан 60.
(Контролори изборних резултата)

(1) Изборна комисија је обавезна да даном расписивања избора од стране Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, или због указане потребе ради попуне састава контролора, објави јавни оглас за пријаву кандидата за контролоре изборних резултата.

(2) Јавни оглас из става (1) овог члана садржи:

- 1) Наведен број контролора изборних резултата који ће бити именовани и то минимално 2 контролора изборних резултата за изборне комисије које имају мање од 50 бирачких мјеста и 3 контролора изборних резултата за бирачка мјеста која имају 50 и више бирачких мјеста;
- 2) Услов да је кандидат држављанин Босне и Херцеговине;
- 3) Услов да кандидат треба имати најмање средњу стручну спрему;
- 4) Услов да кандидат треба имати активно знање рада на рачунару;
- 5) Услов да кандидат треба имати изборно искуство, рад на пословима контролора изборних резултата, рад на пословима супервизора изборних резултата, рад на пословима уноса изборних резултата и рад у бирачком одбору као предсједник или члан бирачког одбора;
- 6) Вријеме од 5 година на које ће бити именован контролор изборних резултата;
- 7) Рок од 15 дана, од дана објаве јавног огласа у ком кандидати требају да предају своје пријаве.

(3) Након истека рока за објаву јавног огласа, изборна комисија ће провести поступак интервјуа са свим пријављеним кандидатима за контролоре и именовати контролора у складу са ставом (2) алинеја 1) овог члана. Рјешење о именовању контролора изборних резултата се одмах по доношењу доставља Централној изборној комисији Босне и Херцеговине.

(4) Уколико на јавни оглас из става (1) овог члана не буде довољно пријављених кандидата, изборна комисија именује контролоре изборних резултата из реда упосленика града/општине, односно других лица које испуњавају услове предвиђене јавним огласом.

(5) Контролор изборних резултата се именује на 5 година. Мандат контролору изборних резултата престаје и прије истека рока од 5 година уколико контролор да оставку, умре, буде разријешен од стране изборне комисије због неиспуњења обавеза или изречене административне мјере од Централне изборне комисија Босне и Херцеговине. У случају престанка мандата изборна комисија именује новог контролора на основу процедуре прописане у ставовима (1), (2) и (3) овог члана.

(6) Контролор изборних резултата обавља сљедеће послове:

- обучава супервизора изборних резултата и референте за унос изборних резултата;
- врши корекције у апликацији за унос изборних резултата математичких неправилности у статистичким подацима на свим бирачким мјестима на којима нису испоштоване све прописане математичке радње и то :
 - a) врши поређење броја потписа и броја гласачких листића у гласачкој кутији те коригује у тесту тачности уколико није исправно утврђено у тесту тачности, исто тако мијења уписани број потписа уколико је бирачки одбор уместо броја потписа навео податак броја имена на Изводу из Централног бирачког списка;
 - b) коригује збир броја неважећих неозначених и неважећих осталих гласачких листића уколико није тачно извршен;
 - c) коригује укупан број важећих гласачких листића уколико није исправан и не представља суму свих гласова по кандидатима за већински глас или суму гласова по политичким партијама за систем пропорционалну заступљеност;
 - d) коригује збир укупног броја неважећих гласачких листића и укупног броја важећих гласачких листића уколико није исправно утврђен;
 - e) коригује у тесту тачности поређење укупног броја гласачких листића у гласачкој кутији и збира укупног броја неважећих гласачких листића и укупног броја важећих гласачких листића уколико није исправно утврђено.

(7) Након извршених корекција, контролор изборних резултата изборној комисији подноси апликационски генерисан Извјештај за невалидна бирачка мјеста, са посебним освртом на бирачка мјеста из става (8) тачка е) овог члана, где се тест тачности разликује од 0, и за бирачка мјеста на којима је кандидат добио више гласова од политичког субјекта за систем пропорционалне заступљености. За наведена бирачка мјеста контролор изборних резултата изборној комисији доставља апликационски генерисане Захтјеве за отварање вреће и правилно обједињавања утврђених резултата, на даљње поступање. Изборна комисија ове Захтјеве, овјерене печатом и потписом, упућује путем службеног е-маил-а Централној изборној комисији БиХ на одобрење. На основу запримљених Захтјева Централна изборна комисија БиХ доноси Наредбе за отварање врећа и правилно обједињавања утврђених резултата, које истим путем упућује изборној комисији.

(8) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине најкасније 15 дана прије дана одржавања избора именује Главног контролора изборних резултата, два замјеника Главног контролора и три контролора изборних резултата из реда запослених у Секретаријату Централне изборне комисије Босне и Херцеговине.

(9) Контролори из става (8) овог члана обављају следеће активности:

- врше поређење броја потписа из одзива, са образца бројног стања и са образца за збирне резултате за сва бирачка мјеста;
- врше поређење броја запримљених и броја неискориштених гласачких листића за сваки изборни ниво;
- врше корекције у апликацији по процедурима описаној у ставу (8) од тачке а) до тачке е) овог члана за сва бирачка мјеста на којим контролори изборних резултата изборне комисије не изврше корекције;
- врше контролу изборних резултата унесених у Главном центру за бројање по процедурима описаној у ставу (8) од тачке а) до тачке е) овог члана;
- провјеравају основаност приговора, жалби и захтјева за поновно бројање гласачких листића;
- припремају извјештај Централној изборној комисији Босне и Херцеговине о свим уоченим неправилностима са приједлогом мјера за исправљање неправилности.

(10) Контролори изборних резултата из става (8) овог члана су директно одговорни Централној изборној комисији Босне и Херцеговине.

Члан 61.

(Подношење приговора и жалбе)

(1) На одлуку изборне комисије о именовању или разрјешењу контролора може се уложити приговор изборној комисији, најкасније у року од 72 сата од пријема одлуке.

(2) На одлуку изборне комисије којом је одлучено о приговору може се уложити жалба Централној изборној комисији БиХ у року од 72 сата од пријема првостепене одлуке.

(3) Одлука Централне изборне комисије БиХ је правоснажна и против ње се не може уложити жалба.

ПОГЛАВЉЕ II – УНОС РЕЗУЛТАТА

Члан 62.

(Први прелиминарни, незванични и некомплетни резултати избора)

(1) Изборна комисија је обавезна са зелених копија утврђене изборне резултате са свих редовних бирачких мјеста за ниво власти из члана 27. став (1) тачка а) алинеја 1) или тачка б) алинеја 1) и став (2) тачка а), б) и ц) најкасније до 22.00 сата унијети у ЛИИС апликацију. За остале нивое власти из члана 27. став (1) тачка а) алинеја 2) или тачка б) алинеја 2) и става (2) тачка д) и е) овог Правилника, изборна комисија утврђене изборне резултате са зелених копија достављених са редовних бирачких мјеста уноси у ЛИИС апликацију интензивно до 24.00 сата.

(2) Изборна комисија изборне резултате из става (1) овог члана, од бирачког одбора, поред зелених копија може преузети и путем слика образца послатих путем погодне апликације, путем исчитавања изборних резултата предсједника бирачког одбора овлаштеном лицу у сједишту изборне комисије или на други погодан начин. Уколико изборна комисија унесе

изборне резултате на неки од начина прописан у овом ставу обавезна је да када добије зелене копије са изборним резултатима, провјери унос изборних резултата.

(3) За процес из става (1) овог члана, изборна комисија може ангажовати и овластити координаторе, који ће са редовних бирачких мјеста преузети зелене копије образца са изборним резултатима и усликати оригинал образац, те ангажовати и овластити особље које ће вршити унос резултата избора о чему доноси посебно рјешење.

(4) Након завршеног поступка по процедуре из става (2) овог члана, контролор изборних резултата изборне комисије врши контролу изборних резултата прописану у члану 60. овог Правилника.

(5) На основи поступка утврђеног у ставу (1) и (2), овог члана, Централна изборна комисија БиХ најкасније пет сати по затварању бирачких мјеста, у складу с чланом 5.29а Изборног закона БиХ, објављује прве непотпуне прелиминарне резултате с редовних бирачких мјеста.

(6) Изборна комисија је одговорна за тачност извјештаја које доставља Централној изборној комисији БиХ.

Члан 63.

(Други прелиминарни, незванични и некомплетни резултати избора)

Изборна комисија, по истом поступку из члана 62. овог Правилника, наставља сукcesивно уносити изборне резултате у ЛИИС апликацију са зелених копија за ниво власти из члана 29. став (1) тачка а) алинеја 3) и 4) и тачка б) алинеја 3) и 4) овог Правилника, а најкасније:

- а) до 11.00 сати наредног дана од дана одржавања избора за локалне изборе,
- б) до 17.00 сати наредног дана од дана одржавања избора за опште изборе.

Члан 64.

(Обједињени изборни резултати)

(1) Након што од бирачких одбора преузме сву документацију и материјале за изборе, изборна комисија утврђује обједињене изборне резултате гласања које је проведено у тој основној изборној јединици за све нивое власти, и о томе сачињава записник који се подноси Централној изборној комисији БиХ у року од 24 сата након затварања бирачких мјеста, а најкасније до 19.00 сати, наредног дана од дана одржавања избора.

(2) Уколико изборна комисија није у могућности објединити утврђене изборне резултате због тога што бирачки одбор није правилно извршио бројање гласачких листића, или ради одступања која указују на нерегуларности код бројања гласова, контролор изборних резултата изборне комисије врши ријешавање свих валидацијских грешака на тим бирачким мјестима најкасније 36 сати од затварања бирачких мјеста.

(3) Након што истекне рок из става (2) овог члана Централна изборна комисија БиХ на основу извјештаја Главног контролора Централне изборне комисије БиХ издаје наредбу изборној комисији о отварању врећа са гласачким материјалом и бројање гласачких листића у циљу

правилног обједињавања утврђених изборних резултата на бирачким мјестима на којим бирачки одбор није правилно утврдио изборне резултате.

(4) По добијању наредбе из става (3) овог члана, изборна комисија врши припреме за бројање на начин да именује тим за отварање врећа и бројање гласачких листића који ће вршити бројање гласачких листића у циљу правилног обједињавања утврђених изборних резултата и писаним путем обавјештава акредитоване посматраче који имају право посматрати рад изборне комисије и овог тима, о мјесту и времену наведеног бројања гласачких листића. Изборна комисија организује поновно бројање гласачких листића одмах по добијању наредбе од Централне изборне комисије БиХ, водећи рачуна о обавезному присуству акредитованих посматрача.

(5) Тим за отварање вреће и бројање гласачких листића врши бројање гласачких листића у складу с процесурама за бројање утврђеним у члановима 27., 28., 29. и 30. овог Правилника.

(6) За потребе овог бројања гласачких листића, изборна комисија ће тиму за отварање вреће и бројање гласачких листића доставити слједећи сет материјала: образац Записника са отварања вреће који предсједник изборне комисије овјерава својим потписом и печатом изборне комисије; одговарајући образац за збирне резултате са комплетом помоћних образца, уколико се броје гласачки листићи за ниво отворене листе; два пластична печата за заштиту врећа и једну провидну пластичну мању врећу.

(7) Централна изборна комисија БиХ ће, за потребе бројања гласачких листића из овог става, изборним комисијама доставити резервне количине образца за збирне резултате за нивое за које се проводе избори, који на корицама имају наљепницу са ознаком "ПОНОВНО ОТВАРАЊЕ ВРЕЋЕ".

(8) Све резервне обрасце који не буду искориштени, изборне комисије су обавезне вратити Централној изборној комисији БиХ са изборним материјалом.

(9) За потребе правилног обједињавања утврђених изборних резултата и бројање гласачких листића из става (3) овог члана, изборна комисија дужна је осигурати адекватан простор, са обученим и цертификованим особљем и мјерама сигурности.

(10) Све изменјене података изборна комисија је дужна изложити јавно, како би биле доступне јавности.

(11) По завршеној процедури правилног обједињавања утврђених изборних резултата из става (3) овог члана, а најкасније 3 (три) дана до 19,00 сати на дан послије дана одржавања избора, изборна комисија доставља Централној изборној комисији БиХ запечаћену провидну пластичну мању врећу са оригиналним обрасцем за збирне резултате у корицама; записник о броју гласачких листића по категоријама и помоћне обрасце за други круг бројања гласачких листића по кандидатима, уколико је тим користио помоћне обрасце и записник са отварање вреће из става (6) овог члана.

(12) Обједињени изборни резултати гласања у основној изборној јединици уписују се у обрасце за збирне резултате ЗР (већински глас и пропорционална заступљеност) на нивоу

основне изборне јединице. Обрасци за збирне резултате на нивоу основне изборне јединице садрже све податке које садрже и обрасци за збирне резултате на редовним бирачким мјестима.

(13) Изборна комисија одмах, након пријема извода из коначног Централног бирачког списка за бирачко мјесто за издавање непотврђених гласачких листића из члана 38. став (2) овог Правилника, уноси податке о бирачима који су гласали на овом бирачком мјесту у одговарајућу апликацију ЈИИС, те наведени извод доставља Централној изборној комисији БиХ путем факс-апарата или електронским путем.

(14) Изборна комисија након пријема изборног материјала са свих бирачких мјеста на територији основне изборне јединице, а у року од 12 до 24 сата по затварању бирачких мјеста, предаје Централној изборној комисији БиХ заштитне вреће с гласачким листићима и материјалом који се броје у Главном центру за бројање (коверте с гласачким листићима бирача који су гласали у одсуству и непотврђеним гласачким листићима са свих бирачких мјеста у тој основној изборној јединици), оригиналне обрасце са редовних бирачких мјеста, заједно са свим провидним пластичним врећама у којима су коверте са изводима из Централног бирачког списка, записницима о раду бирачког одбора.

(15) Све заштитне вреће морају бити запечаћене одговарајућим пластичним печатима на бирачким мјестима и јасно означене шифрама бирачких мјеста.

(16) Изборна комисија гласачке листиће с редовних бирачких мјеста и преостали изборни материјал предаје Централној изборној комисији БиХ почев од четвртог дана од дана избора, а најкасније до осмог дана након дана избора до 24:00 сати. Заšтитне вреће морају бити запечаћене одговарајућим пластичним печатима на бирачким мјестима и јасно означене шифрама нивоа и бирачких мјеста.

ПОГЛАВЉЕ III УТВРЂИВАЊЕ ИЗБОРНИХ РЕЗУЛТАТА – члан 5.29 Изборног закона БиХ

Члан 65.

(Утврђивање изборних резултата)

Централна изборна комисија БиХ утврђује и објављује изборне резултате након обједињавања резултата гласања с редовних бирачких мјеста и резултата добијених преbroјавањем гласова у Главном центру за бројање, и то: гласова из мобилних тимова, одсуства, бирачких мјеста за гласање непотврђеним-ковертираним гласачким листићем, гласови пристигли путем поште и из ДКП, најкасније 20 дана након одржавања избора.

Члан 66.

(Увид у утврђене и објављене изборне резултате)

Централна изборна комисија БиХ одмах по доношењу одлуке о објави изборних резултата, у детаљном табеларном приказу резултата гласања на нивоу бирачког мјеста по политичким субјектима и кандидатима ставља на располагање јавности путем интернет-странице Централне изборне комисије БиХ.

ПОГЛАВЉЕ IV ПОТВРЂИВАЊЕ ИЗБОРНИХ РЕЗУЛТАТА

Члан 67.

(Поновно бројање и потврђивање изборних резултата – члан 5.32 Изборног закона БиХ)

(1) Централна изборна комисија БиХ, након завршетка поновног бројања гласачких листића и истека рока за подношење жалбе, односно након правоснажности одлука, а најкасније 30 дана од дана одржавања избора, потврђује изборне резултате.

(2) Изузетно од става (1) овог члана Централна изборна комисија БиХ ће потврдити изборне резултате најкасније 45. дана од дана одржавања избора у случају:

- а) ако је процес поновног бројања гласачких листића по захтјевима или по службеној дужности у Главном центру за бројање био таквог обима да уз све расположиве капацитете није могуће завршити потврђивање резултата у року од 30 дана од дана одржавања избора,
- б) ако процес заштите изборног права није могуће завршити у року од 30 дана,
- ц) ако је Централна изборна комисија БиХ поништила или одгодила изборе на одређеним бирачким мјестима, и
- д) изузетно и у другим оправданим случајевима када је нужно продужити рок од 30 дана од дана одржавања избора.

(3) Централна изборна комисија БиХ потврђене изборне резултате, с расподијељеним мандатима и именима кандидата унутар тих политичких субјеката објављује у службеним гласилима, интернет-страницама Централне изборне комисије БиХ и средствима јавног информирања.

ДИО СЕДМИ – ПРИЈЕВРЕМЕНИ, ПОНОВНИ И ОДГОЂЕНИ ИЗБОРИ ПОГЛАВЉЕ I ПРИЈЕВРЕМЕНИ ИЗБОРИ – члан 14.3 став (1) Изборног закона БиХ

Члан 68. (Примјена)

Пријевремени избори за органе власти у Босни и Херцеговини проводе се у складу са Изборним законом БиХ, посебним прописима којима су регулисани пријевремени избори за избор појединачних органа власти и по процедурима утврђеној у овом Правилнику.

Члан 69. (Рокови изборних активности)

Рокове изборних активности за пријевремене изборе утврђује Централна изборна комисија БиХ посебним Упутством о роковима изборних активности за одржавање пријевремених избора.

Члан 70. (Пријава политичких странака и независних кандидата који су учествовали на редовним изборима)

(1) Политичке странке и независни кандидати који су били овјерени за учествовање на посљедњим редовним изборима нису обавезни поновно подносити цјелокупну потребну документацију за овјеру учествовања на пријевременим изборима, већ се пријава с документацијом која је поднесена за редовне изборе прихвати уз подношење новог попуњеног обрасца њихове пријаве.

(2) Политичке странке и независни кандидати који су овјерени на посљедњим редовним изборима за општинског начелника нису у обавези прикупити потписе подршке нити извршити уплату таксе за учешће на пријевременим изборима.

(3) Политичке странке које нису биле овјерене за учествовање на посљедњим редовним изборима за општинског начелника, а биле су овјерене за општинско/градско вијеће нису у обавези прикупити потписе подршке, али су обавезне извршити уплату таксе за учествовање на пријевременим изборима.

Члан 71.

(Пријава коалиција које су учествовале на редовним изборима)

Коалиције које су овјерене на посљедњим редовним изборима за градоначелника, односно начелника нису обавезни вршити додатну пријаву него потврдити ранију пријаву, подношењем новог попуњеног обрасца пријаве.

Члан 72.

(Пријава политичких странака и независних кандидата који нису учествовали на редовним изборима)

(1) Политичка странка, независни кандидат, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат за избор припадника националних мањина (у даљем тексту: политички субјект) који нису учествовали на посљедњим редовним изборима уз пријаву учествовање на пријевременим изборима, поред потписа подршке из члана 4.4 Изборног закона БиХ, подноси сљедећу документацију:

- a) рјешење о упису у регистар код надлежног органа; уколико је рјешење старије од 60 дана достављају и извод из судског регистра који није старији од 60 дана, у складу с чланом 4.3 Изборног закона БиХ (подносе само политичке странке);
- b) изјаву прописану чланом 1.6 и 1.13 Изборног закона БиХ потписану од стране предсједника политичког субјекта чија вјеродостојност потписа је потврђена овјером надлежног органа. Ова изјава може бити потписана од стране предсједника политичког субјекта и у сједишту Централне изборне комисије БиХ, у присуству овлаштеног службеног лица Централне изборне комисије БиХ. Приликом потписивања изјаве у сједишту Централне изборне комисије БиХ овлаштено службено лице Централне изборне комисије БиХ утврђује идентитет предсједника политичког субјекта на основу важеће личне исправе из члана 5.12 став (4) Изборног закона БиХ;
- c) доказ о уплаћеном новчаном износу таксе за овјеру;
- d) финансијски извјештај који обухвата период од три (3) мјесеца прије подношења пријаве, у складу с чланом 15.1а Изборног закона БиХ;
- e) овјерену изјаву да нема неизмирених обавеза по основу правоснажних и извршних одлука о изреченим новчаним казнама које је изрекла Централна изборна комисија БиХ, осим у случају да се плаћање казне врши у ратама, у складу са Одлуком Централне изборне комисије БиХ;
- f) број рачуна за финансирање изборне кампање у складу с чланом 15.1б Изборног закона БиХ,
- g) Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање, у складу с чланом 15.1д став (1) Изборног закона БиХ и
- h) акт о одређивању овлаштеног представника коалиције/листе независних кандидата потписан од стране свих предсједника политичких странака чланица коалиције/ свих независних кандидата (подносе коалиције и листе независних кандидата).

(2) Пријавни образац са свим прилозима утврђеним у ставу (1) овог члана, политички субјект дужан је у електронском облику доставити путем on-line portal e-Izbori на начин утврђен Упутством о поступку достављања, пријема, обраде и архивирања пријава политичког субјекта електронским пите.

(3) Оригиналну документацију из става (1) овог члана, политички субјект је дужан доставити лично у Централну изборну комисију БиХ до рока утврђеног за подношење пријаве.

Члан 73.

(Бирачи уписани у Централни бирачки списак)

(1) Сви бирачи који су уписани у Централни бирачки списак могу гласати на пријевременим изборима.

(2) Централна изборна комисија БиХ ће образац пријаве за гласање путем поште за нове регистранте објавити на званичној интернет-страници Централне изборне комисије БиХ и доставити их свим ДКП-има Босне и Херцеговине у иностранству.

(3) Бирач који има статус расељеног лица остаје изражена бирачка опција коју је имао на задњим проведеним редовним изборима.

Члан 74.

(Обавјештење бирачима)

Изборна комисија која проводи пријевремене изборе обавезна је прослиједити изборним комисијама на чијем подручју се налазе бирачи који су уписани у извод из Централног бирачког списка за расељена лица БиХ списак расељених лица с податком где и на којем бирачком мјесту могу остварити своје бирачко право. Изборна комисија на чијем подручју се налазе расељена лица дужна је на пригодан начин и благовремено обавијестити та лица где и на који начин ће гласати.

Члан 75.

(Главни центар за бројање)

Централна изборна комисија БиХ може посебном одлуком формирати Главни центар за бројање за сваке пријевремене изборе. Истом одлуком се утврђују послови који се обављају у Главном центру за бројање, локација на којој се успоставља Главни центар за бројање и одређује временски период у којем ће радити Главни центар за бројање и друга питања битна за функционирање рада Главног центра за бројање.

ПОГЛАВЉЕ II ПОНИШТЕЊЕ ИЗБОРА – члан 2.10 Изборног закона БиХ

Члан 76.

(Поништење избора)

(1) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине ће поништити изборе у изборној јединици или на неком бирачком мјесту, уколико установи да је за вријеме гласања, ручног бројања и/или електронског бројања гласачких листића дошло до неправилности које могу утицати на расподјелу мандата или на коначно позиционирање кандидата на кандидатској листи или које на други начин могу утицати на резултате избора.

(2) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине ће поништити изборе и када није могуће утврдити резултат избора ни у поступку поновног контролног бројања.

ПОГЛАВЉЕ III ПОНОВНИ ИЗБОРИ БИХ И ОДГОЂЕНИ ИЗБОРИ – члан 14.1 и 14.2 Изборног закона БиХ

Члан 77. (Поновни избори)

(1) Уколико Централна изборна комисија БиХ установи да је за вријеме гласања или бројања гласачких листића дошло до неправилности из члана 76. овог Правилника и поништи изборе у изборној јединици или на неком бирачком мјесту, проводе се поновни избори.

(2) Поновни избори проводе се на основу истих кандидатских листи и истих извода из Централног бирачког списка који су кориштени на поништеним изборима.

(3) Централна изборна комисија БиХ одређује дан одржавања поновних избора, а најкасније 15 дана од дана правоснажности одлуке Централне изборне комисије БиХ о поништењу избора.

(4) Поновни избори проводе се на истој локацији бирачког мјеста и по процедуре прописаној у Дијелу трећем овог правилника.

Члан 78. (Одгођени избори)

(1) Уколико у некој изборној јединици или бирачком мјесту гласање није обављено оног дана који је утврђен за гласање, проводе се одгођени избори.

(2) На основи чињеница које указују да изборе није могуће провести у складу с одредбама Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ доноси одлуку о одгађању избора на одређеном бирачком мјесту или у изборној јединици, а најкасније 30 дана од дана који је одређен за гласање на редовним изборима.

(3) Одгођене изборе расписује Централна изборна комисија БиХ.

(4) Одгођени избори у правилу се проводе у року од седам дана, а најкасније 30 дана од дана који је одређен за гласање на редовним изборима.

(5) Одгођени избори се проводе по процедуре прописаној у Дијелу трећем овог Правилника.

ДИО ОСМИ – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79. (Схематски приказ)

Саставни дио овог Правилника су и схематски прикази начина пакирања изборног материјала.

Члан 80.

(Обрасци)

Саставни дио овог Правилника су:

- 1) Записник о раду бирачког одбора – ЗАРБО,
- 2) Образац за бројно стање БС (општи избори) – редовно бирачко мјесто,
- 3) Образац за бројно стање БС (локални избори) – редовно бирачко мјесто,
- 4) Образац за бројно стање БС (Град Мостар) – редовно бирачко мјесто,
- 5) Образац за бројно стање БС (Град Источно Сарајево) – редовно бирачко мјесто,
- 6) Образац за бројно стање БС (Брчко дистрикт БиХ) – редовно бирачко мјесто,
- 7) Образац за бројно стање БС (Пријевремени избори) – редовно бирачко мјесто,
- 8) Образац за бројно стање БСО – бирачко мјесто за гласање у одсуству (који се користи и у ДКП БиХ),
- 9) Образац за бројно стање БСН – бирачко мјесто за гласање непотврђеним гласачким листићима,
- 10) Образац за бројно стање БСМ – мобилни тим,
- 11) Образац за збирне резултате ЗР – већински глас (за бирачко мјесто, за Главни центар за бројање и изборну комисију),
- 12) Образац за збирне резултате ЗР – пропорционална заступљеност (за бирачко мјесто, за Главни центар за бројање и изборну комисију),
- 13) Помоћни образац за бројање,
- 14) Обрасци изгледа коверти за непотврђене-ковертиране гласачке листиће и за мобилне тимове,
- 15) Примопредајни обрасци ПО,
- 16) Образац Записник БО-ИК Општи избори ФБиХ,
- 17) Образац Записник БО-ИК Општи избори РС,
- 18) Образац Записник БО-ИК Локални избори ФБиХ,
- 19) Образац Записник БО-ИК Локални избори РС,
- 20) Образац Записник БО-ИК Град Мостар,
- 21) Образац Записник БО-ИК Брчко дистрикт БиХ,
- 22) Образац Записник ИК ЦИК БиХ,
- 23) Записник о броју гласачких листића по категоријама (ЗГЛК)
- 24) Записник са отварања вреће и
- 25) Помоћ другог лица – ПДЛ образац.

Члан 81. **(Обавезе учесника у изборном процесу)**

Сви учесници у изборном процесу ће активности прописане овим Правилником проводити по препорукама и мјерама које су прописали надлежни органи у Босни и Херцеговини за вријеме трајања стања природне непогоде и друге несреће, односно ванредне ситуације.

Члан 82. **(Пилот пројекат)**

Провођење пилот пројекта Централне изборне комисије БиХ за Локалне изборе 2024. године биће регулисано посебним актом.

Члан 83. **(Употреба израза у мушким и женским роду)**

Ријечи које су ради прегледности у овом Правилнику, наведене у једном роду, без дискриминације се односе и на мушки и женски род.

**Члан 84.
(Престанак примјене)**

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје са важењем Правилник о провођењу избора у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 27/22, 66/22 и 71/23).

**Члан 85.
(Ступање на снагу и објава)**

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ" и интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број: 05-1-02-2-605-1/24
Сарајево, 03.05.2024. године

Предсједница

др Ирена Хаџиабдић